

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ကွင်းမကြီး ကျေးရွာ

သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု

ပြင်စလူမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ
မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃
 ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄
 ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ ကွင်းမကြီး ကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆
 ၂.၂ ကွင်းမကြီး ကျေးရွာအကြောင်း----- ၇
 ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၈
 ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၀

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၅
 ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်----- ၁၆
 ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၇
 ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၀
 ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ
 ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၁
 ၃.၆ ကျားမရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၄
 ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့်
 အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၅
 ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၆
 ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၂၈
 ၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၂၉

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၂၉

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၁

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၂

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၃

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၅

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၃၇

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၃၇

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းမကြီးကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤကွင်းမကြီး ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော် ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ကွင်းမကြီးကျေးရွာ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ကွင်းမကြီး ကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ ပြင်းစလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု အတွင်းရှိ ကွင်းမ ကြီးချောင်းကျေးရွာသည်။ ဥယျာဉ်နှင့်လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ အများစုနေထိုင်သော ကျေးရွာဖြစ်သည်။ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်းကျေးရွာသည် ကပ္ပလီပင်လယ်ဘေးတွင် တည်ရှိပြီး ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၅ပေ အောက်တွင်တည်ရှိသည်။ ကွင်းမကြီးချောင်းကျေးရွာနှင့် နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်နေသော ကျေးရွာများမှာ အရှေ့ဘက်တွင် မင်္ဂလာသောင်းတန်းကျေးရွာ အနောက်ဘက်တွင် အောင်လှိုင်ကျေးရွာ၊ မြောက်ဘက်တွင် သစ်ပုတ်ကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် အောင်လှိုင်ကုန်းကျေးရွာတည်ရှိပြီး အနောက်ဘက်တွင် ကွင်းပေါက်ကျေးရွာ တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်နေပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်နှင့် အနောက်ဘက်တွင်

ကပ္ပလီပင်လယ်တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်၊ အနောက်တောင်ဘက်တွင် ဥယျာဉ်နှင့်လယ်ကွင်းများသာရှိပါသည်။

ကွင်းမကြီးချောင်းကျေးရွာ၏ ပုံသဏ္ဍန်မှာ ဘဲဥပုံသဏ္ဍန်ရှိပြီး ကျေးရွာတွင် အဓိက (၃) လမ်းရှိ၍ ရွာတွင်ဆက်လမ်းများသာဖြစ်သည်။ ကွင်းမကြီးကျား ချောင်းကျေးရွာနှင့် အဓိကသွားလာနိုင်သော နေရာများမှာ အနောက်တောင်ဘက်တွင် လပွတ္တာမြို့ရှိပြီး ၎င်းမြို့နှင့် ရေမိုင် ၅၁မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ ဧရိယာစတုရန်းမိုင် (၃) မိုင် ကျယ်ဝန်းပါသည်။

၂.၂ ကွင်းမကြီး ကျေးရွာ အကြောင်း

ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာသည် သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် တည်ရှိပါသည်။ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်းကျေးရွာကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော ခုနှစ်မှာ နှစ်ပေါင်း (၆၀) ခန့်ရှိပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာဟု အမည်ပေါက်သည်မှာ (၅)နှစ်ခန့်သာရှိပါသေးသည်။ ယခင်ကဇီးချိုင့်ဟုသာခေါ်တွင်ခဲ့ပါသည်။ ယခုတွင် ကွင်းမကြီးကျားချောင်းဟုလိုသာ အမည်တွင်နေပြီး ကွင်းထဲရှိနွားများကို စားသောက်နေသည်ကို အစွဲပြု၍ ကွင်းမကြီးဟုခေါ်တွင်စေခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လူမှုရေး

ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ (၁၆၂) လုံး အိမ်ထောင်စု (၁၇၀) ရှိပြီး လူဦးရေမှာ ကျား(၄၀၃) ယောက် မ(၄၂၉) ယောက်နှင့် စုစုပေါင်း (၈၃၂) ယောက်ရှိပါသည်။ ကရင်လူမျိုး အများဆုံးနေထိုင်ပြီး ဗမာလူမျိုးအများစုနေထိုင်ပါသည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုအဓိက ကိုးကွယ်ပြီး အခြားဘာသာကိုးကွယ်သူ အနည်းငယ်ရှိသည်။

စီးပွားရေး

ကွင်းမကြီးချောင်းကျေးရွာ၏ အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိက လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှာ ဥယျာဉ်ခြံလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းများရှိပါသည်။ ဥယျာဉ်ခြံလုပ်ငန်းတွင် အုန်း၊ ငှက်ပျော၊ ကွမ်းသီးစိုက်ပျိုးခြင်း၊ မွေးမြူရေးတွင် ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ မွေးမြူခြင်း၊ အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ခြင်းစသည်တို့ရှိပါသည်။ ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ တို့ကို ခိုင်းစေရန်နှင့် စားသုံးရန်မွေးမြူကြပါသည်။

ကွင်းမကြီးချောင်းကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းရှိပါသည်။ ၎င်းကျောင်းကို ၂၀၀၈ ခုနှစ် နာဂစ်မုန်တိုင်းအပြီးတွင် Save the childer မှ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပေးခဲ့သည်။ ယခုအခါတွင် ကျောင်းသား/ကျောင်းသူ ဦးရေ ၁၃၂ ယောက်ရှိပြီး ဆရာ/ဆရာမ (၅)ဦးဖြင့် ပညာသင်ကြားပေးလျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိမူကြိုကျောင်းကို 2008 ခုနှစ် နာဂစ်မုန်တိုင်းအပြီး ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ အလှူရှင်များဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။ လက်ရှိတွင် ကျောင်းသူ/

ကျောင်းသား (၄၈) ရှိပြီး ဆရာမ (၂) ယောက်ဖြင့်ပညာသင်ကြားပေးလျက်ရှိပါသည်။ လက်ရှိ မှုကြိုကျောင်းအနေအထားမှာ ပျက်စီးလာခြင်း၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများမရှိခြင်းများ စသည့် တို့ကိုလိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသရှိ လပွတ္တာမြို့သည် အနောက်ဘက်ရှိ ဘင်္ဂလား ပင်လယ်နှင့် နောက်ဘက်ရှိ ကပ္ပလီ ပင်လယ်တို့နှင့် ထိစပ်နေသည်။ မြို့၏ တည်ရှိပုံသည် အနောက် တောင် မုတ်သုံလေနှင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် ကပ္ပလီပင်လယ်တို့မှ သက်ရောက်သော အခြား မိုးလေဝသအခြေအနေတို့ကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

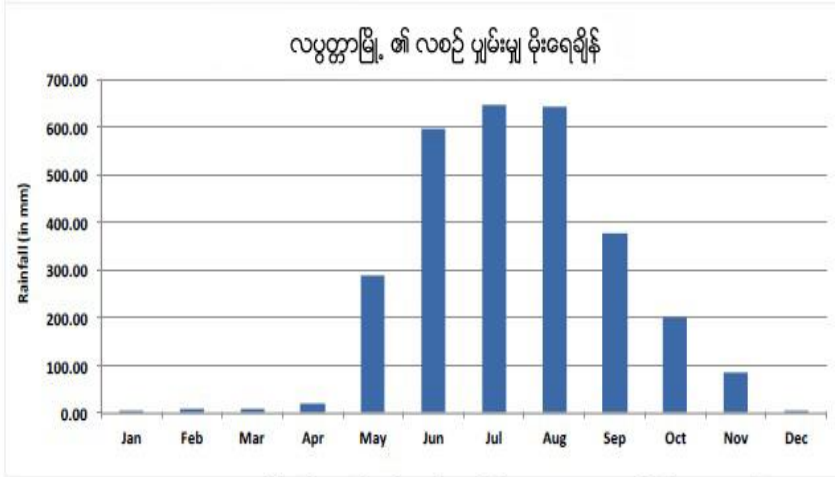
လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ မေလတွင် စတင်ပြီး ဇူလိုင်နှင့် သြဂုတ်လ များတွင် အရှိန်အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပြီး စက်တင်ဘာ လတွင် အရှိန်ပြန်၍ လျော့လာသည်။ မိုးရေချိန်သည် unimodal ပုံစံကို ဖော်ပြသည် (ပုံ ၃၈) ။ နိုင်ငံဘာလ-ဧပြီလမှာ မိုးရေချိန် ရရှိမှုမှာ မပြောပ လောက်ပေ။ ယင်မိုးရေချိန် ပုံစံမှာ မြို့နယ်အပေါ်တွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးနေကြောင်းကို ဖော်ပြ နေသည်။

သို့ရာတွင် ဤပုံစံများတွင် ဆိုးရွားသည့် မိုးလေဝသဖြစ်ရပ် များသည် ဘင်္ဂလားပင်လယ် နှင့်/သို့ Andaman ပင်လယ် တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ပြီး လပွတ္တာမြို့နယ် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။

ပုံ (၃၇)၊
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊
လပွတ္တာမြို့နယ်။

လပွတ္တာမြို့နယ်သည် ဧပြီလတွင် အပူနွေးဆုံးဖြစ်သည်။ (အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ (၃၆.၀၉) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် အနိမ့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၂၄.၄၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် မတ်လတွင် (အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၅.၆၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၂၁.၇၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်)။ ဇန်နဝါရီလသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၁၇.၅၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာလတွင် (၁၈.၈၄ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉.၂၆ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

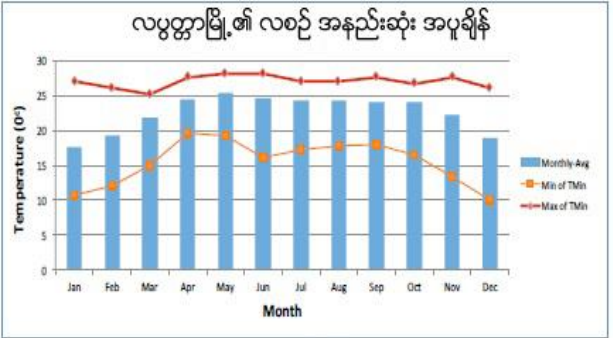
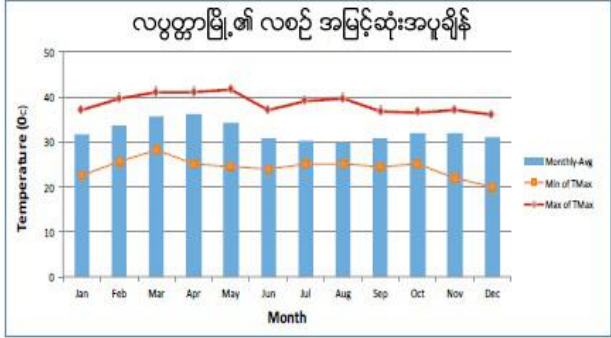

ပုံ ၃၈၊ လပွတ္တာမြို့ ၏ လစဉ် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်၊ မေလမှ အောက်တိုဘာအတွင်း စိုစွတ်ရာသီသည် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ၏ သက်ရောက်မှုဖြစ်သည်။

Diurnal variation

(၎င်းမှာ နေအပူချိန်နှင့် ညအပူချိန် ခြားနားချက်) သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ အထူးသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်နှင့် စက်တင်ဘာလ စိုစွတ်လများတွင် diurnal variation အနိမ့်ဆုံးရှိသည်။ ယင်းလများအတွင်းတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ဩဂုတ်လသည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

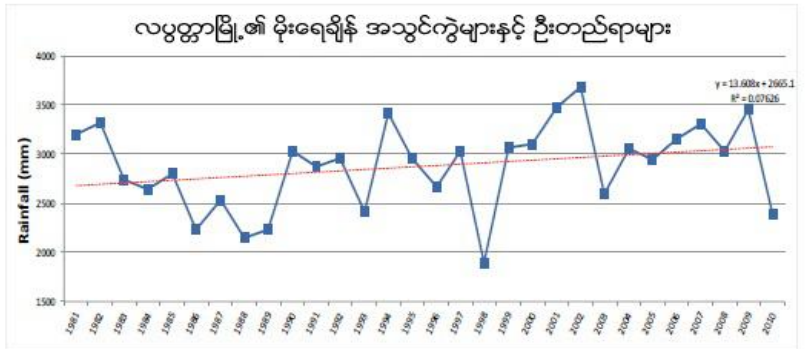
ပုံ ၃၉ သည် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် တိုင်းတာရရှိသော အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ချိန် range ကို ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၉၊ အပြာရောင်မျဉ်းသည် လပွတ္တာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် (ပဲ) နှင့် အနည်းဆုံးအပူချိန် (ယာ) ဖြစ်သည်။ အနီရောင်မျဉ်းသည် ဖော်ပြပါ လများအတွင်း အမြင့်ဆုံး (အနိမ့်ဆုံး) အပူချိန်ကိုဖော်ပြပြီး၊ လိမ္မော်ရောင်မျဉ်းသည် အမြင့်ဆုံး(အနည်းဆုံး) အပူချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်

လပတ္တမြို့သည် ကမ်းရိုးတန်း
 ဒေသတွင်လည်း တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ
 နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် (၂၉၀၀)
 မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင်
 inter-annual အမျိုးအကွဲများ မှာ
 အလွန် သိသာ ထင်ရှားသည်။
 အနိမ့်ဆုံး နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ၁၉၉၈
 ခုနှစ်တွင် (၁၈၈၈မီလီမီတာ)ကို
 တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး
 အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် (၃၆၇၇) မီလီမီတာခန့်ဖြစ်သည်။

ပုံ ၄၀၊ လပတ္တမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်များအတွင်း အချက်အလက်များအပေါ်
 အခြေခံပြီး မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ နှင့် ဦးတည်ရာများ။ အပြာရောက်မျဉ်းသည်
 ယင်းနှစ်များအတွင်း မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။ အစက်အနီမျဉ်းသည် နှစ်ပေါင်း
 (၃၀) အတွင်း မိုးရေချိန် မြင့်တက်လာမှုကို ဖော်ပြသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် လပတ္တမြို့နယ်တွင် စိုစွတ်သော ရက်ပေါင်း ၁၁၀ ရက်သာ ရှိခဲ့သည်။
 ယင်းအရေအတွက်မှ ၂၉ ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ပြီး ၈ ရက်သည် ၄၀ မီလီမီတာ
 ထက် ကျော်လွန်သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အကြာမြင့်ဆုံး နာရီ ၂၄၅ နာရီ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ မေလ ၂၈
 ရက်နေ့ (၈၉မီလီမီတာ) နှင့် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက် (၈၈ မီလီမီတာ) ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် လပတ္တမြို့နယ်တွင် ၁၃၁ စိုစွတ်ရက်များကို မှတ်သားရပြီး ၎င်းမှ ၅၄
 ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် ၃၀ ဖြစ်ရပ်သည် ၄၀
 မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် (၆) ခုမှာ ယင်းနှစ်အတွင်း ၁၀၀
 မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပြင်းထန်ဆုံး ၂၄-နာရီ မိုးရေချိန်မှာ မေလ (၂၀)
 ရက်နေ့တွင်ဖြစ်ပြီး (၂၄၀ မီလီမီတာ၊ ယင်းနှစ်အတွင်း ၂၀၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော
 မိုးရေချိန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။
 နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖြစ်ရပ် (၆၂၆) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှ
 (၇၃) ဖြစ်ရပ်သည် (၂၄) နာရီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည်
 ၂၀၀ မီလီမီတာကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်တွင် (၂၄၀) မီလီမီတာ၊
 (၁၉၈၇) ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ (၁၈) တွင် (၂၁၆) မီလီမီတာ တို့ဖြစ်သည်။

ဇယား ၆၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း ၁၀၀ မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များ

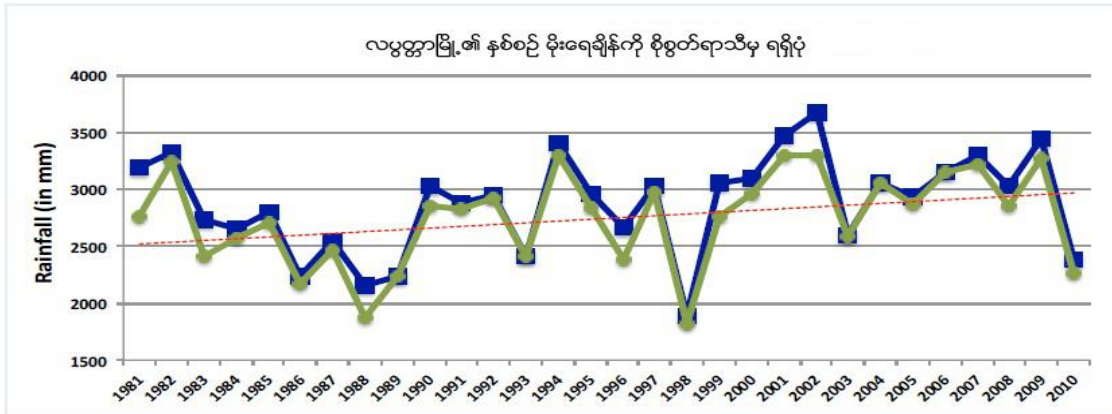
၂၄-နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့် နေ့ရက်
၁၉၈ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၁၂၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
၁၂၃ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၁၁၈ မီလီမီတာ	၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်

သာမန်အားဖြင့် ခြောက်သွေ့လရာသီဖြစ်သော နိုဝင်ဘာလတွင် တတိယအမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ရရှိခဲ့သည်။ (၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ၁၉၈ မီလီမီတာ) ၊ ဇယား ၆ သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ အခြားစစ်တမ်းကောက်ယူမှု များမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်မှ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး မိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ၏ မြင့်တက်မှုဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ ရာသီ မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် လပွတ္တာမြို့နယ်မှ စိုစွတ် ရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၉၅% ကို ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤပုံစံမှ Excursions ပုံ ၄၁ တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်လရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၈၇% ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

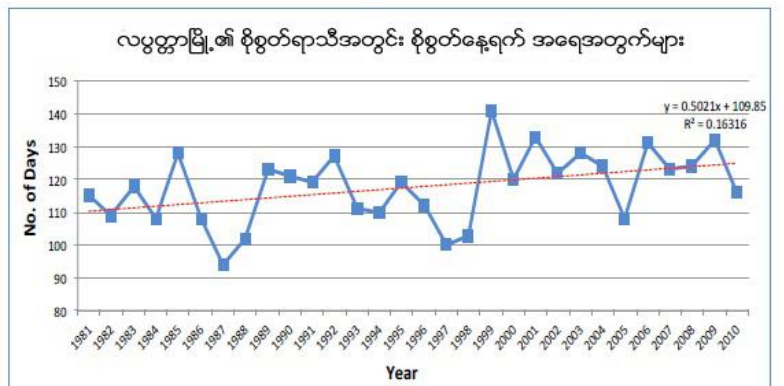
ယင်းနှစ်များ အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီမိုးရေချိန် သည် (၄၂၆) မီလီမီတာဖြစ်သည်။ ယင်းခြောက်သွေ့ရာသီ၏ (၈၂%) ကို (၂၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန်မှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ရရှိသည် ။ (နိုဝင်ဘာလ (၁၁) ရက်တွင် (၈၂) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် (၆၉) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၀) တွင် (၆၅) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် ၄၈ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် ၃၅ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်တွင် ၂၉ မီလီမီတာ နှင့် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် ၂၀ မီလီမီတာ) ၁၉၉၃ ခုနှစ်သည် ၁၀၀% စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ (၎င်းမှာ ခြောက်သွေ့ ရာသီတွင် မိုးရေချိန်မရှိပါ)

ပုံ ၄၁။ စိုစွတ်ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် ရရှိပုံ၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်ရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၈၇%ခန့်) ကို အနည်းဆုံး ရရှိစေပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၏ စိုစွတ် ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၁၀၀%) ရရှိသည်။

အလွန် စိုစွတ်သော ရာသီကို (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် မှတ်သားရရှိသည် ။ (၃၃၀၂ မီလီမီတာကို စိုစွတ်လရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၂၂ ရက်တွင်း ရရှိသည်)၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် (စိုစွတ် ရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၃၃ ရက်အတွင်း ၃၂၉၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၁၀ ရက်ပေါင်း အတွင်း ၃၂၉၃ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် (၁၃၂ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၇၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၈၂ခုနှစ် (၁၀၉ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၄၄မီလီမီတာ) ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် (၁၂၃ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၁၄ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၃၁ ရက်အတွင်း ၃၁၄၉ မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် (၁၂၄ စိုစွတ်ရက်အတွင်း ၃၀၅၂မီလီမီတာ) ။ လပွတ္တာမြို့ရှိ ၂၄-နာရီအတွင်း အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ (၂၄၀ မီလီမီတာ)

လပွတ္တာမြို့ရှိ စိုစွတ်နေရက်အရေအတွက်များမှာ လေ့လာမှုပြုလုပ်သည့် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် ပျမ်းမျှ (၁၁၈) ရက်ရှိသည်။ ကွာဟမှုမှာ မြင့်မားပြီး (၁၉၈၇) ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းသည့်ရက် (၉၄) နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် အများဆုံး မိုးရွာသွန်းရက် (၁၄၁) ရက်ရှိသည်။ မိုးရွာသွန်းရက်ဦးတည်ရာမှ ပို၍မြင့်မားလာသည်။ ပုံ (၄၂) သည် မြို့နယ်အတွင်း စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်နှင့် ၎င်း၏ ဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၄၂။ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက် အသွင်ကွဲများနှင့် ဦးတည်ရာ

မြင့်တက်လာမှုဦးတည်ရာမှာ လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ ပို၍ စိုစွတ်လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများ မြင့်မားစဉ်တွင် (မိုးရေချိန် မြင့်တက်မှုနှင့်

မိုးရေချိန်နေ့ရက်များကို နှစ်တိုင်း မကြုံတွေ့ရခြင်း) ပို၍ စိုစွတ်သော ရာသီများတွင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သိသာထင်ရှားသည်။

လွန်ကဲ ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုသည် မြို့နယ်အတွင်း မြင့်မားသည့် ဖြစ်ရပ်များ တိုးမြှင့် လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အမြင့်ဆုံး အပူချိန်

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၏ ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ (၃၂.၃၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅) ခုနှစ်သည် ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် ၃၃.၈ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်သည် ၂၉.၅၇ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်။ ၎င်းတို့ကို (ပုံ ၄၃)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

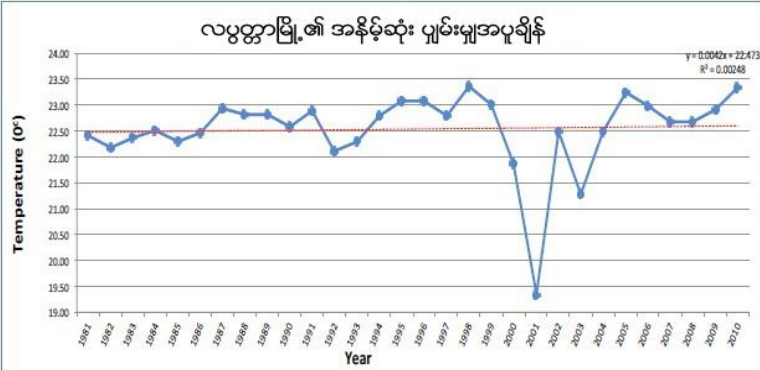
လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ၄၁.၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ အအေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် (၂၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမှ တစ်နှစ်နှင့် တစ်နှစ်အတွင်း အပူချိန်ကွာဟမှုသည် သက်သေပင်ဖြစ်သည် ။ ပိုမိုမူနွေးသော နေ့ရက်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းတွင် (က) သာမန်နေ့အပူချိန်ထက်ပို၍ ပူနွေးသော နေ့ရက်များ များလာခြင်း (ခ) လွန်ကဲအပူချိန်ဖြစ်ရပ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကာလအတွင်း ကြုံတွေ့ရသည်။

အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၂.၂၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့်အတူ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကိုလည်း တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် ကွာခြားလာမှုနှင့် အတူ တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် (၂၃.၃၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံး ညအချိန် အပူချိန်မှာ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း (၁၅) ကြိမ် ခန့် တိုင်းတာရရှိသော (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ မေလတွင် ၁၃ ကြိမ် နှင့် ဇွန်လတွင် (၁) ကြိမ် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၁၉၉၀ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ၂၈) နှစ်ကြိမ်တွင် ၁၀ဒီဂရီ

ပုံ ၄၄၊ လပွတ္တာမြို့တွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အပူချိန်အချက်အလက်များပေါ် အခြေပြု အသွင်ကွဲများနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တို့၏ ဦးတည်ရာ

စင်တီဂရိတ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည်။ သိသာထင်ရှားသည့် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၁၉.၃၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ၂၁.၂၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်တို့ကို တိုင်းတာရရှိသည်။ (ပုံ ၄၄ ကို ကြည့်ပါ)။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ကြည့်လျှင် တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၉၅% မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၂၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက် ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁ % သာလျှင် ၂၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၉၅%မှာ ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁%သာလျှင် ၂၆.၀၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။

လပွတ္တာမြို့ရှိ နှစ်ပေါင်း ၃၀အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အချက်အလက်များသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်တွင် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသော်လည်း ပူနွေးသောညများ ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ လျော့နည်းလာသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ကွင်းမကြီး ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ	ခုနှစ်	ထိခိုက်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့်နည်းလမ်းများ
ဆူနာမီရေလှိုင်း	၂၀၀၄	ပိုက်လေ့ပျက်စီး	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ
မုန်တိုင်း (နာဂစ်)	၂၀၀၈	လူသေ၊ လုပ်ငန်းကိရိယာပျက်စီး၊ ပစ္စည်းဥစ္စာဆုံးရှုံး၊ တိရိစ္ဆာန်သေဆုံး	ဝေါကော့စန်၊ save the children ၊ merlin ၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့၊ ကြက်ခြေနီ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်ကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်းမှတ်တမ်းတွင် ကျေးရွာကို လွန်ခဲ့သော (၅) နှစ်ခန့်က စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာအမည်ကို ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှာလွန်ခဲ့သောနှစ် (၆၀) တွင် သည်နေရာသည် ကျားများခိုအောင်းပြီး စားကျက်နေသောကွင်းကြီးအတွင်း ရှိသည့်အတွက်

ဦးစားပေးလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာ ဖြစ်ပါ၍ ရာသီဥတုအခြေအနေကို လေ့လာတွေ့ရှိရခြင်းမှာ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း ဥတုသုံးဥတုဖြင့် ရာသီ လယ်ပတ်လျက်ရှိ၍ မိုးရာသီ တွင်မုန်တိုင်းများ များစွာဖြစ်လေ့ရှိခြင်း၊ မုန်တိုင်းများမှာ မိုးဦးမိုးနှောင်း တို့တွင် ပို၍ဖြစ်ပေါ်သည်။ ထို့သို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မုန်တိုင်းများသည် အသက်အိုးအိမ်များ ပျက်စီးခြင်းများ မရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ဒါပေမယ့် ပင်လယ်သို့ ငါးဖမ်းသွားမရနိုင်၍ ကဆုန်၊ နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့မှ ရေလုပ်ငန်းများကို ရပ်ဆိုင်းထားကြရသည်။ မုန်တိုင်း ဖြစ်နေချိန်များတွင် သွားလာ ရေးများခက်ခဲ့သည်။ နွေရာသီမှာဆိုရင် နေပူချိန်များကြောင့် သွားလာလုပ်ကိုင်ရာမှာ ခရီးမရောက် ခြင်း ဆောင်းရာသီ မှာဆိုရင် ထွေထွေထူးထူး ထူးခြားမှုမရှိခြင်း ရေကြီးခြင်းအားဖြင့် ရွာလမ်းများ ရေထရက်တိုင်း လမ်းများပေါ်သို့ ရေတက်ခြင်း၊ ရေကြီးသောလများ သွားလာရခက်ခဲခြင်း လယ်ငန်းရှင်များတာဝန်များကို ဆားကျော်ဝင်ခြင်းကြောင့် သီနှံများပျက်စီးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ အောင်လှိုင်ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများသာနေထိုင်၍ပွဲတော်များကျင်ပရာမှာ ရေပက်ခြင်းပွဲတော်၊ ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်၊ ဝါဆိုပွဲတော်နှင့်ပဌာန်းပွဲ၊ ကထိန်ပွဲတော်၊ မီးထွန်းပွဲတော်၊ ရဟန်းခံ ရှင်ပြုပွဲများကို ကျင်းပပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုပွဲတော်များကျင်းပရာတွင် ခလေးလူကြီးလူငယ်နှင့် ကျားမ မရွေး စုပေါင်းပါဝင်ဆင်နွှဲလေ့ရှိကြသည်။ ရေလုပ်ငန်းများမှာ မိုးတွင်းဖြစ်တဲ့ ကဆုန်၊ နယုန်၊ ဝါဆို ဝါခေါင်လများမှာ လုပ်ငန်းများ ရပ်ဆိုင်းထားသည်ကိုတွေ့ရှိရသည် ထို့သို့ရပ်ဆိုင်းထားခြင်း မှာ လေမိုးများပြင်းထန်နေချိန် မြို့ပင်လယ်သို့ ငါးဖမ်းရန် အန္တရာယ်ရှိသောကြောင့် ရပ်ဆိုင်းထား ခြင်းကိုလေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။ ငါးများမှာတပို့တွဲ၊ တပေါင်းလများမှာ အနည်းငယ်သာ ရရှိခြင်း များကို တွေ့ရပါသည်။ တော်သလင်းမှာတော့ အသင့်အတင့်ရရှိ၍ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်၊ ပြာသိုလမှာ အရ အကောင်ဆုံးလဖြစ်ခြင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ သူတို့၏ အခက် အခဲများမှာ လူငှားရှားခြင်း ပင်လယ် သို့ မုန်တိုင်းကျနေချိန်ဆို ထွက်မရခြင်းကိုလေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။ အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်သူမရှိခြင်းကို တွေ့ရှိခြင်းကိုတွေ့ရှိရသည်။ လယ် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူက အနည်းငယ် လောက် တွေ့ရှိရသည်။ လယ်သမားများ၏ အခက်အခဲ များမှာ လယ်တာဝန်များကြီးကြီး မြေမပေါက်နိုင်သောကြောင့် ရေငံဝင်၍ စပါးအထွက်ရှုံးခြင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိခြင်း အရောင်အဝယ်လုပ်ကိုင်သူများ ရေလုပ်ငန်းကိုဦးစားပေးလုပ် ကိုင်ကြ၍ အရောင်အဝယ်သမားများလည်း ရေလုပ်ငန်းအရကောင်းမှသာ သူတို့လည်း အရောင်းအဝယ် ကောင်းခြင်းကို တွေ့ရှိရပါသည် အရောင်းအဝယ်သမားများ၏ အခက်အခဲများ ကုန်တင်ကုန်ချ ရရင်ခြင်းမှာ သင်္ဘောဆိပ်ကမ်း တံတားမရှိခြင်းကြောင့် အခက်အခဲများရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရခြင်း ကျားသမားများမှာ အလုပ်ကိုတစ်မျိုးတော့ နေ့တိုင်းလုပ်ကိုင်လို့ရသောကြောင့် ဝင်ငွေနေ့စဉ် ၃၀၀၀/- အနည်းဆုံးရခြင်းကိုတွေ့ရှိပါ သည်။ ကျန်းမာရေးအနေနဲ့က အောင်လှိုင်ကျေးရွာသည် မြေနိမ့်သောရွာဖြစ်၍ ရေတက်ပြီးလျှင်ရင် ရေပင်၍ခြင်ကိုက်ခြင်း သောက်ရေရှားပါး သောကြောင့် ရောဂါဖြစ်ခြင်းတို့ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရခြင်း ရေရရှိမှုမှာ မိုးတွင်းအချိန်သာ လုံလောက်၍ အခြား ရာသီအချိန်များမှာ သောက်ရေသုံးရေ ဝယ်ယူသောက်သုံးရသည် ထိုကျေးရွာ၏ အဓိကအခက် အခဲပြဿနာမှာ ရေအခက်အခဲဖြစ်ခြင်းကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ဝင်ငွေများအနေနဲ့က ကောင်း သောလနှင့်မကောင်းသောလများမှာ ကောင်းသောလကနည်းပါးခြင်းကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့

ဖြစ်ရခြင်းမှာ ပင်လယ်ကိုအားထား လုပ်ကိုင်စားသောက်ရခြင်းကြောင့် ရာသီဥတုကောင်းမွန်ပါက ပို၍ပင်ငွေကောင်းသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရခြင်း သောက်သုံးရေများ ပယ်ယူရခြင်း ကျန်းမာရေး ဖြစ်ခြင်းနှင့် ပညာရေတို့ကြောင့် ထွက်ငွေများရခြင်းကိုတွေ့ရှိရသည်။ ထိုကျေးရွာ၏ အရာအားလုံး ကို လေ့လာတွေ့ရှိမှုမှာ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများကို သွားလာရခြင်းမရှိ သို့သော်ရန်ကုန်သို့ ကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်ခြင်းတို့ကြောင့် သွားလာမှုများပြားခြင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများများလည်း နေထိုင်ခြင်းတို့ကိုလည်း တွေ့ရှိပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်း များလည်း မြို့နီးပါးစုံလင်စွာ ပယ်ယူလို့ရခြင်းကို လေ့လာတွေ့ ရှိပါသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ အရက်ဆိုင်၊ ကုန်စုံဆိုင်၊ စက်ပစ္စည်းဆိုင် တော်တော်များများလဲရှိ၍ မြို့နီးပါးစည်ကား ခြင်းတို့ကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာအရင်းအမြစ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်မှာ ကွင်းမကြီးကျားချောင် ကျေးရွာကို တည်ထောင်ခဲ့သောခုနှစ်မှာ (၅) နှစ်လောက်သာရှိပါသည်။ ကျေးရွာတည်နေရာမှာ လွန်ခဲ့သော (၆၀) နှစ်လောက်ကရှိခဲ့ပြီး အောင်လှိုင်ကုန်းလို့သာ အမည်တွင်ပြီး ယခုမှသာ ကွင်းမကြီးကျားချောင်လို့ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ အမည်ဖြစ်လာခဲ့ပုံ မှာ အရင်က ကျားများရှိနေပြီး ကွင်းထဲရှိနွားများကို စားသောက်နေရာကိုအစွဲပြုပြီး အမည်တွင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုတွင် အိမ်ခြေ (၁၆၂) လုံး အိမ်ထောင်စု (၁၇၀) ရှိနေပြီး လူဦးရေမှာ ကျား (၄၀၃) ယောက်၊ မ (၄၂၉) ယောက်နှင့် စုစုပေါင်း (၈၃၂) ယောက်ရှိနေပါသည်။ မိုးလေဝသမှာပုံမှန်သာရှိပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မှာ မှန်တိုင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အဓိက လုပ်ကိုင်သောလုပ်ငန်းမှာ လယ်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး အများစုကဘောက်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြပါ သည်။ ဥယျာဉ်နှင့်ပုစွန်ကွင်းများကို အနည်းစုက လုပ်ကိုင်ပါသည်။ ရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဦးပိုင်မြေများသောကြောင့် ဘောက်လုပ်ကိုင်သူများအတွက် လုပ်ကိုင်မည်နေရာမှာ အခက်အခဲရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးတွင် ဆေးခန်းမရှိသည့်အတွက် အောင်လှိုင်ကုန်းကျေးရွာသို့ သွားရောက်ကုသကြပါသည်။ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးတွင် ပိုးလောင်းနှင့် ပြင်စလူဆေးရုံများသို့ သွားကြရပါသည်။ သွားရောက်ကုသရာတွင် ကုန်းလမ်းတစ်ဆင့် ရေလမ်းတစ်ဆင့်ဖြစ်သည့် အတွက် ခက်ခဲလှပါသည်။ ပညာရေးမှာလည်း မူလတန်းကျောင်းသာရှိ၍ ကျောင်းမှာလည်းချို့ယွင်းနေပါသည်။ အလယ်တန်းကို အောင်လှိုင်ကုန်းကျေးရွာတွင် တက်ရောက်ကြပြီး အထက်တန်းကို သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် သွားရောက်တက်ကြပါသည်။ သို့သော်အခြားကျောင်းများမှလည်း အခြားရွာမှကျောင်းသားတွေဆိုပြီး ဖိနှိပ်မှုမရှိပေ။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးတွင်လည်း အခြားရွာ (၄) ရွာကို သွားလာနိုင်သည်။ အောင်လှိုင်ကုန်း၊ သောင်တန်း၊ အောင်လှိုင်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာများကို သွားလာ၍ရသည်။ ကုန်းလမ်းနဲ့သာသွားရသည်။ သွားရသည့်အကြောင်း အရင်းများမှာ ဈေးရောင်းဈေးဝယ်၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများကြောင့် သွားလာ ကြရသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင်တွင် အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကပိုင် သစ်တောနှင့် မြေများရှိပါသည်။ ရှားပါးတိရိစ္ဆာန်များမှာလည်းမရှိပေ။ ကျေးရွာရှိလူတွေကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးမှုများမရှိပေ။ ကျေးရွာတွင် လူမျိုးစုတစ်စုသာရှိပါသည်။ ၎င်းလူမျိုးမှာ ကရင်လူမျိုးတို့ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသူများက လယ်လုပ်ပြီး၊ လူအများစုကသာ ဘောက်လုပ်ကြပါသည်။ (၁၀) ဦးလောက်သောလူဦးရေတို့က ဥယျာဉ်နှင့်ပုစွန်ကွင်းများ လုပ်ကြပါ သည်။ ကျေးရွာတွင် ရေနှင့်မြေအရင်းအမြစ်တွေရှိပါသည်။ အဆောက်အအုံများမှာ ဘုရားကျောင်း၊ ဆိုင်ကယ်၊ လမ်းနှင့်တံတားများ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိမြေများကို ပြောင်းလဲပြီး အသုံးပြုမှုများ မရှိသောကြောင့် ထိခိုက်မှု မှာလည်းမရှိပေ။ ရွာအတွင်းအိမ်ထောင်စုများက စားသောက်ကုန်နှင့် ဈေးပစ္စည်း ဝယ်ယူအသုံးပြုမှုများမှာ ရွာသား အားလုံးက လက်လှမ်းမှီပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သော

သူများမှာ ကလေး၊ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်းများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အရင်းအမြစ် တွေကို ပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောနေရာမှာ သောင်တန်း ကျေးရွာသို့ သွားသောလမ်း နယ်စပ်ရှိအိမ်များသာဖြစ်သည်။ ဘေးဖြစ်လျှင် ခုံလုံရာနေရာမရှိပေ။ လမ်းကြောင်း များလည်း သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိပေ။ ဘေးဖြစ်နိုင်သော နေရာများတွင် ထိခိုက်လွယ်သော ဦးရေ အနည်းငယ် နေထိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ကလေးများသည် ရွာလယ်ပိုင်းတွင်းသာ ပျော်ကြသည် ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါ သည်။

အရင်းအမြစ်ပြုမြေပုံ

ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာတွင် အဓိကလမ်း (၃) လမ်းရှိသည်။ ၎င်းလမ်းများသည် ကျေးရွာ တွင် ဆက်လမ်းများသာဖြစ်သည်။ အဆောက်အဦများအနေဖြင့် ဘုရားကျောင်း (၄) ကျောင်း ရှိပြီး အာစီဘုရားကျောင်း (၃)ကျောင်းနှင့် အုတ်ခင်း ပျဉ်ကာ သွပ်မိုး (၁) ကျောင်းရှိပြီး ကျောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံမူလတန်းစာသင်ကျောင်းဆောင် (၂) ဆောင်ရှိပါသည် ပထမ (၁)ဆောင်မှာ သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်း ဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ဆောင်မှာ ဝါးကာ၊ သွပ်မိုး၊ မြေခင်းသာ ဖြစ်ပြီး ခိုင်ခန့်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်မြေသားကန် (၂)ကန်ရှိပါသည်။ ရေတွင်း (၁၀၀) တွင်းရှိ ပြီး ရေတုံကင် (၃) ခုရှိပါသည်။ မူကြိုကျောင်းဆောင် (၁) ဆောင်ရှိပြီး ခိုင်ခန့်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် ဈေးဆိုင် (၁၅) ဆိုင်ရှိပြီး ကုန်စုံဆိုင်များသာဖြစ်သည်။

လူမှုရေးပြုမြေပုံ

ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာသည် အိမ်ခြေ (၁၆၂) လုံး အိမ်ထောင်စု (၁၇၀) ရှိနေပြီး လူ ဦးရေကျား (၄၀၃) ယောက်၊ မ (၄၂၉) ယောက်နှင့် စုစုပေါင်း (၈၃၂) ယောက်ရှိပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင်း ကျေးရွာ၏ အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်မှာ လယ်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် ကျဘမ်းလုပ်ကိုင်သူအများစုနေထိုင်သော ကျေးရွာ ခိုင်ခံ့သောအဆောက်အအုံမှာ (၅) ခုသာရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ ဓနိမိုးဓနိကာများသာ ဖြစ်သည်။ ကွင်းမကြီးကျား ချောင်းကျေးရွာတွင် ကရင်လူမျိုးများသာ အဓိကနေထိုင်ပြီး ဗမာလူမျိုးအနည်းငယ်ရှိသည်။ အဓိ ကကိုးကွယ်သောဘာသာမှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာဖြစ်သည်။

ရွေ့လျားသွားလာမှုသုံးသပ်ခြင်း

ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာသည် တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာဆက်သွယ်သွားလာရာတွင် ကုန်း လမ်းခရီးကို အဓိကအသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာနှင့်အဓိကဆက်သွယ်လာ နိုင်သော ကျေးရွာများမှာ အရှေ့ဘက်တွင် မင်္ဂလာတောင်တန်း၊ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် အောင် လှိုင်၊ မြောက်ဘက်တွင် သစ်ပုတ်၊ အနောက်မြောက်တွင် အောင်လှိုင်ကုန်းကျေးရွာတို့နှင့် ကုန်း

လမ်းခရီးဖြင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေးအတွက် သွားလာအသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျေးရွာချင်း ဆက်လမ်းများသည်။ မိုးတွင်းဘက်တွင် ရေပုပ်ခြင်း၊ ဗွမ်ထခြင်း တို့ကြောင့် သွားရေးလာရေးခက်ခြင်း၊ ထို့ကြောင့် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးတို့တွင် နောက်နှေးရပါသည်။ အရေးဘော် ကျန်းမာရေးအတွက် (4) မိုင်ဝေးသော သစ်ပုတ်တိုက်နယ်ဆေးခန်းသို့ သွားရောက်ပြသကုသရပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

ကွင်းမကြီးချောင်းကျေးရွာသည် ထိခိုက်လွယ်သောနေရာတွင်တည်ရှိသည်။ ကျန်းမာရေးမကောင်းသော သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ထိခိုက်လွယ်သော ကလေးသူငယ်အများစုရှိပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေများမှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြီး ငွေကြေးမရှိသူများမှာ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခုကျရောက်လျှင် ပိုမို ထိခိုက်နိုင်ပါသည် ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ ကလေးသူငယ်များဖြစ်ပြီး ကျေးရွာရှိအရင်းအမြစ်များကို လက်လှမ်းမီစားသုံးခွင့် ရှိသည် ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများမှာ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုကြုံလာလျှင် ထိခိုက်မှုအများဆုံးခံစားရ သောသူများဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သောနေရာတွင် နေထိုင်သူများမှာ တစ်နေ့လုပ် တစ်နေ့စား၊ လယ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ၊ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုဖြစ်လျှင် ကြိုတင်ရှောင်ရှားနိုင်ရန် ခိုင်ခန့်သော အဆောက်အအုံများ မရှိသေးပါ။ ကျေးရွာ၏ တည်နေရာမှာလည်း ကပ္ပလီပင်လယ်ပြင်နှင့် နီးသောကြောင့်ထိခိုက်လွယ်သော ကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	အမျိုးအမည်	ကျား	မ	ပေါင်း
၁။	သက်ကြီးရွယ်အို	၁၁	၆	၁၇
၂။	၅ နှစ်အောက်ကလေး	၃၆	၃၄	၇၀
၃။	ကိုယ်ဝန်ဆောင်		၉	၉
၄။	မသန်စွမ်း	၁	၁	၂
၅။	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု		၄	၄

ဧရာဝတီတိုင်ဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့၊ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်မှုပြဇယားကို ရေးဆွဲခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်နိုင်သောလူဦးရေစာရင်းကို အနီးစပ်ဆုံးသိရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိခိုက်လွယ်သူဟုခေါ်ဆိုရာတွင် စိတ်ပိုင်း၊ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ချို့ယွင်းသူများ၊သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊၅ နှစ်အောက်ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်စသောသူများကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင်မခိုင်ခံ့သော အဆောက်အအုံများ၊လမ်းများ၊

တံတားများ၊ ခိုလှုံရာအဆောက်အဦများ၊ ကျေးရွာ၏ စနစ်များကို ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသော၊ မခိုင်ခံ့သော အနေအထားများဖြင့်ရှိပါက ထိခိုက်လွယ်မှုရှုထောင့်မှ မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။

ကွင်းမကြီးကျားချောင်ကျေးရွာတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများအနေဖြင့် (၁၇)ဦး၊ ရှစ်အောက်ကလေး (၇၀)ဦး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် များအနေဖြင့် (၉)ဦး၊ မသန်စွမ်းအနေဖြင့် (၂)ဦး၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုအနေဖြင့် (၄)စုရှိကြ ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည်ဆောက်ရာတွင် ၎င်းတို့ပူးပေါင်းပါဝင်ရန်လည်းအရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍဖြစ်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်နိုင်သော အရာများမှာ အသိပညာပေးခြင်း၊ လေ့ကျင့်မှုများပြုလုပ်ပေးလျှင် စွမ်းဆောင်ရည်အဖြစ်ပြောင်းလဲလာမည်ဖြစ်ပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပိုင်ဆိုင်မှု	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများကဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်နှင့်ဘယ်လိုလုပ်နိုင်သလဲ၊ ကူညီနိုင်သလဲ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအပေါ်ဘေးအန္တရာယ်များဘယ်လိုကျရောက်နိုင်တယ်	ဘယ်လိုအချိန်မှာဘေးကျရောက်နိုင်သလဲ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကိုဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်သလဲ	ရပ်ရွာအတွင်းရွေးချယ်နိုင်မည့်အခွင့်အရေးရနိုင်တယ်
လယ် ကျွဲ၊ နွား၊ ထွန်စက်၊ ထယ်၊ ထွန်တုံး၊ ဓါး၊ ပေါက်တူး	မရှိ	ကျွဲ၊ နွားသေဆုံးရေမျောပျက်စီး၊ လယ်ပျက်ဆီး	ဘေးမဲ့လွတ်မယ်၊ ကုန်းမြင့်နေရာမှာထားမယ်၊ မြေကြီးထဲမြုပ်ထားမယ်၊ မိုးရာသီ	-
ရေလုပ်ငန်း လှေ၊ ပိုက်၊ ဂဏန်းထောင်ပိုင်ကွန်	လှေသည်ရေတက်ချိန်တွင် ကူညီနိုင်သည်။ ပိုက်သည်ရေကြီးချိန်တွင်အပင်ပေါ်တွင်ပါးစပ်ရသည်ကွန်ပါသည်။	အားလုံးပျက်ဆီးသည်။ လုပ်ငန်းပြုလုပ်ချိန်တွင်လုံးဝဆုံးရှုံးနိုင်သည်။	မိုးရာသီတွင်ဖြစ်သည်၊ မြေကြီးတွင်မြုပ်ထားခြင်း၊ အပင်ကြီးများတွင်ချည်ထားခြင်း	-
ဘောက် ကောက်စိုက်၊ ပျိုးနတ်၊ မြေကြီးပေါက် အငှားလိုက် ခရင်ခွ၊ ဓါး၊ ပေါက်တူး	မရှိ	စိုက်ပျိုးချိန်မှာ မှန်တိုင်းလာရင် လူသေနိုင်၊ ပျက်ဆီးဆုံးရှုံးနိုင်	မိုးရာသီတွင်ဖြစ်သည်၊ မြေကြီးထဲထည့်မြုပ်	-

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်း ကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်တွင် ကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပိုင်ဆိုင်မှုအနေဖြင့် လယ်၊ ရေလုပ်ငန်း၊ ဘောက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းအသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သော ကိရိယာတွေက လယ်လုပ်ပါက ကျွဲ၊ နွား၊ ထွန်စက်၊ ထယ်ထွန်တုံး၊ ခါး၊ ပေါက်တူးလိုအပ်သလို ရေလုပ်ငန်းလုပ်ပါက လှေ၊ ပိုက်၊ ဂဏန်းထောင်ပိုက်၊ ကွန်၊ ဘောက် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ပါက လှေသည်ရေတက်ချိန်တွင် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည် ပိုက်နှင့် ကွန်သည်ရေကြီးချိန်တွင် အပင်ပေါ်တွင် ပုခပ်သဖွယ်ဆင်၍ နေနိုင်ပါသည်။

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ကျွဲ၊ နွား၊ လူလယ်၊ ပစ္စည်းများသေဆုံးပျက်စီးနိုင်ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ဤပိုင်ဆိုင်မှုများ မပျက်စီးအောင် တိရိစ္ဆာန်များအား ဘေးမဲ့လွတ်ခြင်း၊ ပစ္စည်းများအားမြေကြီးတူး၍ ကြွင်းတွင်မြုပ်ထားခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ထိုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်သည် မိုးရာသီတွင် အဖြစ်များတက်ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် လုပ်ငန်း ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီးသွားသော်လည်း အခြားကျေးရွာတွင် ရွေးချယ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် လုပ်ငန်းများမရှိပါ၍ ကွင်းမကြီးကျားချောင် ကျေးရွာတွင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပိုင်ဆိုင်မှု လုပ်ငန်းများဖြစ်သော် လယ်၊ ရေလုပ်ငန်း၊ ဘောက်လုပ်ငန်းများ သာရှိပြီး၎င်းလုပ်ငန်းများသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ကာကွယ်နိုင်သည့် နည်းလမ်းများရှိပါကလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် အများဆုံးလုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် သစ်တောများ ပြုန်းတီးခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာများရောင်းချခြင်းတို့ကြောင့် စီးပွားရေး အဆင်မပြေခြင်းများကြုံတွေ့နေရသည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။

အဖွဲ့တို့သည်လည်း ရပ်ရွာတွင် ထည်ထည်ဝင်ဝင် ပံ့ပိုးမှုမရှိသေးသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ SHA အဖွဲ့သည်လည်း ရပ်ရွာတွင်းငွေစုဆောင်းနေပြီး အထောက်အကူမပြုနိုင်သေးပါ။ ပတ်မြန်မာ အဖွဲ့သည်လည်း ငွေချေးခြင်းကိုသာလုပ်ကိုင်ပြီး အခြားပံ့ပိုးမှုများမရှိသည် ကိုတွေ့ရပါသည်။ Actional Myanmar အဖွဲ့သည်ရပ်ရွာတွင် နည်းပညာများပေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ ပေးကာ ငွေကြေးပံ့ပိုးပေးသဖြင့် ရပ်ရွာအတွက် အထောက်အကူပြုနေသည်ကို သုံးသပ်ရပါသည်။

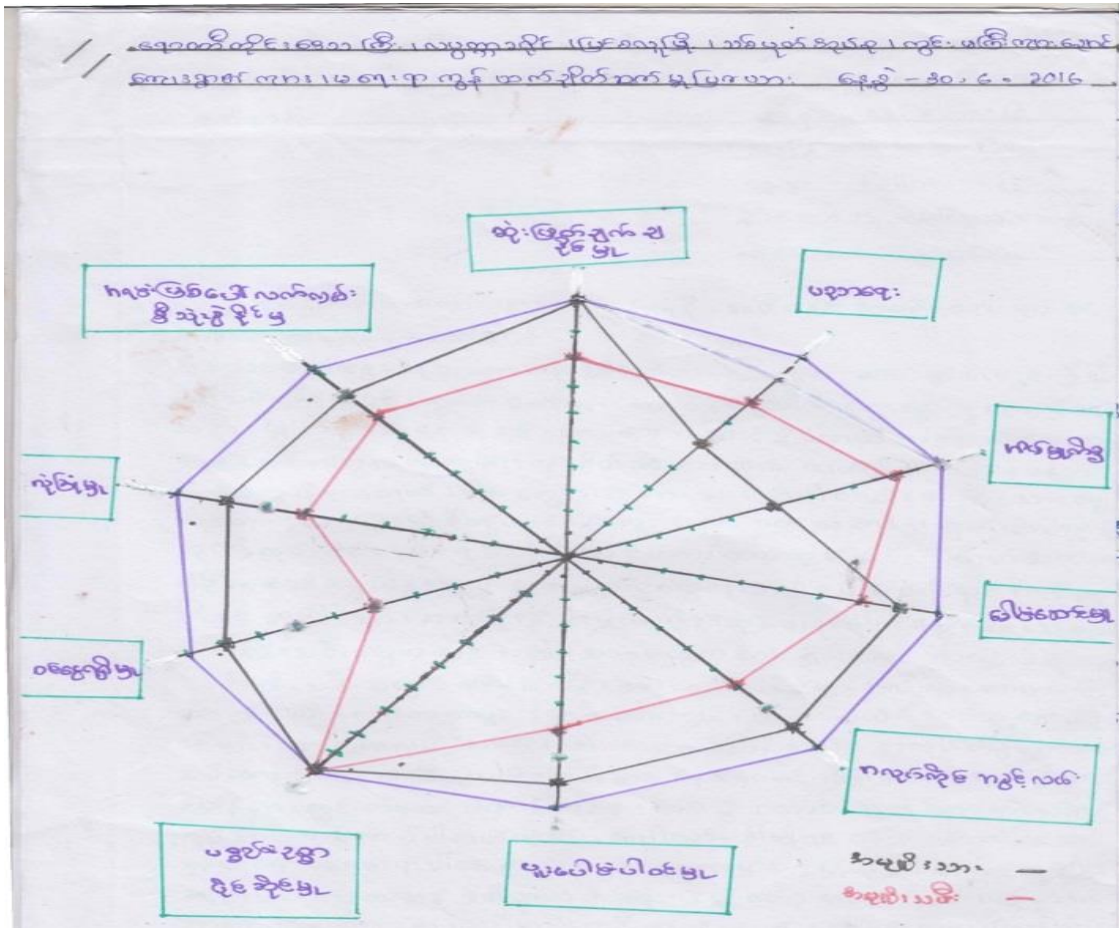
အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့် သူများမှာ -

- ၁။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ - ဦးကံမြင့်(ph:09453456104)
- ၂။ ရပ်မိ/ဖအဖွဲ့ - ဦးပန်းကျော်
- ၃။ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့ - ဦးထွန်းချစ်
- ၄။ မီးသတ်အဖွဲ့ - ဦးမျိုးခိုင်
- ၅။ ကြက်ခြေနီအဖွဲ့ - မန်းအယ်ခလိန်
- ၆။ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ - ဒေါ်သိန်းခင်
- ၇။ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ - ဒေါ်မိချော
- ၈။ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ - နော်အယ်ဆဲထီ
- ၉။ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့ - ဦးဆဲနေထူး
- ၁၀။ သာရေး/နာရေးအဖွဲ့ - ဦးလားကျော
- ၁၁။ လယ်သမားကော်မတီအဖွဲ့ - ဦးဆာဒူဂေါ
- ၁၂။ သမ္မတအဖွဲ့ - ဦးဆာဒူဂေါ
- ၁၃။ VDMC အဖွဲ့ - ဦးမျိုးနိုင်
- ၁၄။ SHG အဖွဲ့ - ဒေါ်ဖောဝါး
- ၁၅။ ဘာသာရေးအဖွဲ့ - ဦးလားကျော
- ၁၆။ ပတ်မြန်မာအဖွဲ့ - ဒေါ်သာမြ
- ၁၇။ Actioraid Myanmar - စောရဲမြင့်ထွန်း

စဉ်	ပါဝင်ပတ်သတ်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
၁	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ သာရေးနာရေးစသည့် ကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ခြင်း
၂	ရပ်မိရပ်ဖ	ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် ပေါင်းပြီး ကျေးရွာငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း သာရေး နာရေးတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်

၃	မိသတ်အဖွဲ့	မီးသတ်တပ်ဖွဲ့သည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး တွင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၊ ကျေးရွာလုံခြုံရေးတွက် အုပ်ချုပ် ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် မီးဘေး အန္တရာယ်
၄	ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့	ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့သည် ကျေးရွာလုံခြုံရေး ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်ရန် (အဖွဲ့ပျောက်ကွယ်လုနီးပါးဖြစ်)
၅	မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့	ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်ရန် ကလေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် (ထဲထဲဝင်ဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိ)
၆	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ရန်၊ အမျိုးသမီးများ အမွေပြုကျင့်မှုလျော့ပါးအောင် ဆောင် ရွက်ရန်
၇	ကြက်ခြေနီ	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးတွင် ပါဝင်ဆောင် ရွက်ရန်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ရန် (သို့သော် ယခုသင်တန်းမရခြင်း၊ ဦးဆောင်သူမရှိခြင်း တို့ကြောင့် အဖွဲ့ပျက်နေ)
၈	ကျန်းမာရေးကော်မတီ	ကျန်းမာရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း တွင် ကူညီဆောင်ရွက်၊ ဆေးခန်း၊ ဆေးရုံမှ ဆရာမများ ကာကွယ်ဆေးလာရောက်ထိုးလျှင် လိုက်လံနီးဆော် ပေးရန်
၉	ကျောင်းကော်မတီ	ကျောင်းတွင်း ပညာရေးကိစ္စများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်
၁၀	ဘာသာရေးအဖွဲ့	ဘာသာရေးအဖွဲ့သည် မိမိဘာသာတွင်သာ ဆောင်ရွက် (ကျေးရွာအတွင်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိ)
၁၁	သာရေး၊ နာရေးအဖွဲ့	သာရေးနာရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ သာရေးနာရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရန်၊ (သို့သော် ထဲထဲဝင်ဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိ)
၁၂	SHG အဖွဲ့	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ငွေစုငွေချေးခြင်း ဆောင်ရွက်၊ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်
၁၃	ပက်မြန်မာအဖွဲ့	ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်
၁၄	လယ်သမားကော်မတီအဖွဲ့	လယ်သမားကော်မတီအဖွဲ့သည် လယ်ယာကိစ္စ၊ လယ်သမားတို့အရေး ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရန်။
၁၅	သမအဖွဲ့	လယ်သမားများကို ချေးခြင်းဆောင်ရွက်၊ လယ်သမားရေး ဆောင်ရွက်
၁၆	VDMC အဖွဲ့	VDMC အဖွဲ့သ် ကျေးရွာသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်
၁၇	Actionaid Myanmar	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် ခြင်း၊ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရောဂါတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်းကျေးရွာ၏ ကျား/မရေးရာကွန်ယက်ချိတ်ဆက်မှုသုံးသပ်ချက်တွင် ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်မှုအပေါ်တွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် ၂၀% ပို၍များသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။ အမျိုးသမီးများကမူ အမျိုးသားများနှင့်အတူ လုပ်ဆောင် သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာရေးတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ၂၀% ပို၍များသည်။ အမျိုးသမီးများ သည်ပညာရေးကို စိတ်ဝင်စားခြင်းနှင့် အမျိုးသားများကမူ ပညာကိုစိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းခြင်း၊ စီးပွားရေးအဆင်မပြေသောကြောင့် ပညာရေးကိုစိတ်ဝင်စားမှု အားနည်းသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အိမ်မှုကိစ္စတွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် ၃၀% ပို၍များပါသည်။ အမျိုးသမီးများ သည် အိမ်မှုကိစ္စများ မအားလပ် သည့် အချိန်တွင်သာ ကူညီ၍လုပ်ကိုင်ပေး သည်ကို တွေ့ရပါ သည်။

ခေါင်းဆောင်မှုတွင် အမျိုးသားများသည်အမျိုးသမီးများထက်ပို၍ ၁၀% များပါသည်။ အမျိုးသားများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အဓိကဦးဆောင်ကြပြီး အမျိုးသမီးများက

အတူတကွ လုပ်ဆောင်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် 20% ပို၍များပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမျိုးသားများသည် အလုပ် ကြမ်းလုပ်နိုင်ခြင်း အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများနှင့် အတူတကွ လုပ်ကိုင်သည်ကို တွေ့ရ ပါသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် 20% ပို၍ များပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမျိုးသားများသည် လမ်းပြင်ခြင်း၊ တံတားပြင်ခြင်းများတွင် ပူးပေါင်း ပါဝင်ကာ အမျိုးသမီးများကမူ ဘာသာရေးကိစ္စများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်သည်ကိုတွေ့ပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး တန်းတူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်ကို တွေ့ရ ပါသည်။ ဝင်ငွေရရှိမှုတွင်အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် 40% ပိုများသည်ကို တွေ့ရ ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမျိုးသားများသည် ဝင်ငွေရရှိသောလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ကြပြီး အမျိုးသမီးများကမူ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးစသည် ဝင်ငွေရရှိသော လုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ လုံခြုံမှုတွင်အမျိုးသားများသည် အမျိုး သမီးများထက် 20% ပိုများသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမျိုးသားများ သည် ခွန်အားရှိခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးများကမူကျေးရွာတွင် နေထိုင်ပါက လုံခြုံမှုရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အရင်းအမြစ် ပေါ်လက်လှမ်းမီသုံးစွဲမှုတွင် အမျိုးသမီးများထက်အမျိုးသားများသည် 10% ပိုများပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမျိုးသားများသည် အရင်းအမြစ် မဆိုလက်လှမ်းမီလုပ်ကိုင်နိုင်ပြီး အမျိုးသမီးများကမူ အရင်းအမြစ်ကို လက်လှမ်းမီသော်လည်း လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများအား ထိခိုက်လွယ်မှုတွေက ဝင်ငွေ ရရှိမှု၊ ပူး ပေါင်းပါဝင်မှု၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းခေါင်းဆောင်မှု၊ လုံခြုံမှု၊ ဆုံဖြတ်ချက်ချနိုင်မှု၊ အရင်အမြစ်အပေါ် လက်လှမ်းမီသုံးစွဲမှုများ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းထိခိုက်လွယ်မှုများအား ဖြေရှင်း နိုင်ရန်နည်းလမ်းများမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပဋိပက္ခဖြစ်သည့် အခါတွင် အမျိုးသမီးများ အနေဖြင့် ညှိညှိနှိုင်းနှိုင်း ဝင်ရောက်ဖြေရှင်းပေးသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကွင်း မကြီးကျားချောင်းကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် အိမ်မှုကိစ္စတွင်သာ အချိန်ကုန်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဧရာတီတိုင်ဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ အောင်လှိုင်ကျေးရွာ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကို ရရှိမှုများသုံးသပ်ရာတွင် အောင်လှိုင် ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုအနေနဲ့ နေပူရှိန်ပြင်းခြင်း၊ ရေအဆမတန်တက်ခြင်း အချိန်အခါမဟုတ် မိုးကြိုးပစ်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်သည်ကိုတွေ့ရှိရ ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကိုကြိုတင်မှန်း ဆရာတွင်အားနည်းခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရန်

ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် ထူထောင်ခြင်း NGO တို့မှာ အကူအညီတောင်းခံခြင်းများရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လွန်ကဲသော ရာသီဥတုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောဘေးအန္တရာယ်များကို ကျေးရွာ ရှိသူများသည် အတတ်နိုင်ဆုံးလိုက်ရောညီထွေမှုရှိအောင် နေထိုင်ကြပါသည်။ (ဥပမာ- နွေရာသီ နေပူလျှင် အရိပ်ရသော အပင်အောက်တွင် နေထိုင်ခြင်း၊ အပြင်ထွက်ရလျှင်လည်း ထီး၊ အဝတ်၊ သနပ်ခါးထူထူလိမ်းပြီး အပြင်ထွက်ခြင်း စသည်တို့ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတုလွန်ကဲလာမှုကို လိုက်ရောညီထွေမှုရှိအောင် ရေးဆွဲထားသော အစီစဉ်မရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သပ်ပြီး အထောက်အကူပြုစေသော ဒေသတွင်း၊ ရိုးရာဗဟုသုတ များရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ (ဥပမာ- ဝါဆို၊ ဝါခေါင် ရေဖောင်ဖောင်၊ တော်သလင်းမိုး ကစဉ်းကျိုး၊ တော်သလင်းနေ ပုဇွန်သေ) စသည့်ဗဟုသုတများရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဒေသတွင်းမိုးလေ ဝသခန့်မှန်းမှုများမှာ ဇင်ယော်ငှက်များ ကုန်းတွင်းပိုင်းသို့ဝင်လာလျှင် မုန်တိုင်းထန်ခြင်း၊ ကုန်းပေါ် တက်လျှင် ရေကြီးနိုင်ခြင်းစသည့် ဒေသလေ့မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များကိုတွေ့ရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုကြောင့် နောက်အနာဂတ်တွင် သစ်တောများ ပြုန်းတီး လာခြင်း၊ ရေအရင်းမြစ် ရှားပါးလာခြင်း၊ ငါးအရင်းအမြစ်များရှားပါးလာနိုင်ခြင်း၊ သက်ရှိများ သေဆုံး နိုင်ခြင်းစသည့် ဆိုးကျိုးများဖြစ်ပေါ်လာနိုင် သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာရှိမတူညီသော မိသားစု များ၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းဖြစ်စေ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြုံလာလျှင် မပုတ်သိုးသော အစား အစာများကို သိုလှောင်ထားကြပါသည်။ ဥပမာ- ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား၊ ကုန်ခြောက်စသည်တို့ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြုံမည်ဆိုလျှင် ကျေးရွာရှိလူများသည် မိမိတို့၏နေအိမ်များကို ကြမ်းတုံးဖိထားခြင်း၊ ကြိုးဆိုင်းထားခြင်း၊ ကျားကန်ထားခြင်း၊ ထောင်ထောက်ထားခြင်းဖြင့် နေအိမ်များကို ခိုင်ခန့်အောင် ပြုလုပ်ထားကြပါ သည် ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ရောဂါဖြစ်နေသောအုပ်စုများကို နောက်ဆုံးဖြစ်နေ သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို လူအချင်းချင်း၊ အော်လံစသည်တို့ဖြင့်သိရှိအောင် အသိပေး ကြသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတုလွန်ကဲခြင်းကြောင့် ကျေးရွာတွင်းရှိလူများသည် မိမိတို့ စီးပွားရေးကို ထိခိုက်မှုမရှိစေရန် အရေးကြီးလျှင် ပိုက်ထွက်မထောင်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာ များကို စနစ်တစ်ကျသိမ်းဆည်းထားခြင်း၊ နေပူပြင်းလျှင် ဂဏန်းများကိုခြင်းထဲအထည့်ပဲ ပင်နီ အိတ်ထဲ ထည့်ထားခြင်း၊ စောက်ကိုရေစွတ်၍ အုပ်ထားခြင်းများဖြင့် ကာကွယ်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသ ကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်ကျေးရွာ၏ စွမ်းဆောင်ရည် ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် အသိပညာ ပေးမှုများကို ရရှိနိုင်မှုသုံးသပ်ချက်တွင် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာပါက ပြန်လည်ထူထောင်ရန် ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်၊ NGO အဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ပြန်လည်ထူထောင် နိုင်သည်ကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင်ရွာတွင် ဒေသတွင်း မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်ရှိသည်ကို တွေ့ ရပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဇင်ယော်ငှက်များကုန်းတွင်းဝင်လာပါက မုန်တိုင်းရှိသည်ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် အနာဂတ်တွင် သက်ရှိသက်မဲ့ အားလုံးသေကြေပျက်စီးကြမယ်ဟု နားလည်ထားသည်ကို ဆွေးနွေးမှုများ အရတွေ့ရှိရပါသည်။ လိုက်လျောညီထွေမှုကို အနည်းငယ် နားလည်သည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး ပါဝင်ရန်တချို့ကဆန္ဒရှိပြီး တချို့ကမပါဝင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအတွက် အစားအစာများ

သို့လှောင်ထားခြင်း၊ နေအိမ်များကို ခိုင်ခန့်အောင်ပြုလုပ်ကြသည်ကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်သတင်းပေးမှုအနေဖြင့် တာဝန်ရှိသူများမှ အော်လံဖြင့်သတိပေးခြင်း၊ လူလွတ်သတင်းပေးခြင်း များရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေး ရရှိမှုကြောင့် ရပ်ရွာအတွင်းမှ အိမ်ထောင်စု များမှာ သူတို့၏အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှလုပ်ငန်းများကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်သည်ကို ဆွေးနွေးမှုများအရတွေ့ ရှိရပါသည်။

ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်	သူတို့ကိုနောက်ဆုံးမှန်တိုင်း လွန်ကဲသည့် ဖြစ်ရပ်များအကြောင်း ဘယ်လိုအသိပေး ခဲ့လဲ	သူတို့ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်း ကိုရရှိကြသလဲ
အမျိုးသား	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးများကို ဖုန်းဆက်အသိခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်အသိ ပေးခြင်း၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအဖွဲ့များကိုအသိပေးခြင်း	ဖုန်းအဆက်အသွယ်၊ လူကိုယ်တိုင်သွားရောက်အသိပေးခြင်း၊ ဟွန်းများဖြင့် အသိပေးခြင်း
အမျိုးသမီး	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး တာဝန်ရှိသူများက လိုက်လံအသိပေးခြင်းများပြုလုပ်	ဖုန်းအဆက်အသွယ် ဟွန်းများဖြင့် အသိပေးခြင်း
ကလေး	၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော မိဘအုပ်ထိန်းသူများကို အသိပေးခြင်း	ဖုန်းအဆက်အသွယ်၊ ဟွန်းများဖြင့်အသိပေးခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်ပြောကြားခြင်း
အခြားအုပ်စု ရောဂါဖြင့်နေထိုင်သူများအုပ်စု၊ သက်ကြီးပိုင်းသည်	၎င်းတို့မိသားစုများနှင့် အုပ်ထိန်းသူများ ကိုအသိပေးခြင်း	ဖုန်းအဆက်အသွယ်၊ ဟွန်းများဖြင့်အသိပေးခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်ပြောကြားခြင်း

ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာတွင် သတင်းအချက်အလက် အဓိကလှိုင်းများမှာ ဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ စလောင်းတို့ဖြစ်ကြပြီး အသုံးများဆုံးလှိုင်းမှာ မြန်မာအသံဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာအတွင်း သတင်းအချက်အလက်ရရှိမှုမှာ ဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ တီဗီ တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ VDMC အဖွဲ့မှ နောက်ဆုံးရေကြီးသတင်း၊ မုန်တိုင်းသတင်းများပြည်သူများ အိမ်တိုင်ရာရောက် အသိပေးခြင်း၊ ဖုန်းအဆက်အသွယ်များဖြင့် အသိပေးနိုင်ပါသည်။

ပဋိပက္ခကိုစစ်ဆေးခြင်း

ကျေးရွာတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးကိုလက်ရှိ ခြိမ်းခြောက်သောအရေးများမှာ ဘာသာရေးကိစ္စဖြစ်သည်။ လက်ရှိအခြေအနေမှာ ဆိုးရွားခြင်းမရှိပါ။ လူထုအတွင်းတင်းမာမှုဖြစ်သော အရင်းခံများမှာ ငွေကြေးရှိသူများက ဖိနှိမ်ခြင်းပေးသင့်သော လုပ်အားခပေးခြင်း၊ ငွေကြေးရှိသူများက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ခိုကပ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ငွေကြေးရှိသူများက ဖိနှိမ်ခြင်းသည် အန္တရာယ်အရှိဆုံးဖြစ်သည်။ ၎င်းဖိနှိမ်ခြင်းကြောင့် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးယုံကြည်မှုမရှိသည့်အတွက် အန္တရာယ်ရှိသောအခြေအနေတွင်ရှိသည် တင်းမာမှုတွေကြောင့် အမျိုးသား အမျိုးသမီးများ မိန်းခလေးများ၊ ယောက်ျားလေးများ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးမခေါ်မပြော၊ တစ်စိမ်းဆန်မှုများ ပေါ်ပေါက်နိုင်ပါသည်။ သွေးစည်းပေးနိုင်သော အရာတွေကပေးသင့်ပေးထိုက်သော လုပ်အားခပေးခြင်း၊ သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ထက်ပိုမခိုင်းခြင်းစသည့် တို့ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ပေါင်းစည်းပေးနိုင်သော သူတွေက အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များက အဓိကဖြစ်သည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

စဉ်	ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်းနှင့်အကျိုးဆက်	ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ
၁	ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	မွေးရာပါ (ဝမ်းနည်း၊ အားငယ်၊ အသက်အန္တရာယ်ရှိ)	အားပေးစကားပြော၊ ပျော်အောင်ထားရမယ် စောင့်ရှောက်ရမယ်
၂	လူမှုရေးဆိုင်ရာအိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	ဆဲဆို၊ ရိုက်နှက် (ဝမ်းနည်းမယ်၊ ငိုမယ်)	သွန်သင်ဆုံးမရမယ်၊ ကလေးဆန္ဒကို လိုက်လျောရမယ်
၃	ရပ်ရေး၊ ရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	နိုင်သောအလုပ်သာခိုင်း၊ အပြည့်အဝပါဝင်ခွင့်မပေး (စိတ်မကျေနပ်၊ စိတ်ညစ်မယ်)	ကလေးများကိုနားလည်အောင်ပြောရမယ်
၄	စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲ	-	-
၅	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ရာသီဥတုကြောင့်နေမကောင်းဖြစ် (အသက်အန္တရာယ်ရှိနိုင်)	နေပူထဲမသွားဖို့ပြောရမယ်၊ ဆုံးမရမယ်

၆	ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိဘများကပညာရေးဦးစားမပေး၊ ကျောင်းတက်ချင် စိတ်မရှိ(လူရာမဝင်၊စဉ်းစားဆင်ခြင်ဉာ ဏ်မရှိ)	မိဘတွေကိုတိုက်တွန်းပြောဆိုရမယ် ကလေးများကိုချောမောပြောဆိုရမယ်
၇	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်မှုများ	အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်၊မသန်စွမ်းဖြစ်မယ် (စိတ်အားငယ်မယ်၊စိတ်ရောဂါသည်ဖြ စ်)	အားပေးစကားပြောရမယ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရောဂါတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်ကျေးရွာ၏ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်နှင့်အခွင့်အရေးအပေါ် သက်ရောက်မှု ပြဿနာသုံးသပ်ချက် နှင့်ပတ်သတ်ပြီး တွေ့ရှိရသောသုံးသပ်ချက်များမှာ ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ တွင် ကလေးများသည်မွေးရာပါ တစ်မျိုးတည်းသာဖြစ်ပြီး အကျိုးဆက်အဖြစ် ဝမ်းနည်းအားငယ်၊ အသက်အန္တရာယ်ရှိနိုင်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့်နည်းလမ်းတွင် အားပေး စကားပြော၊ ပျော်အောင်ထားရမယ်၊ စောင့်ရှောက် သင့်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ အိမ်တွင်းပြဿနာတွင် ကလေးများသည် မိဘများကဆဲဆိုရိုက်နှက်တာခံရပြီး ကလေးများသည် ဝမ်းနည်း၊ ငိုမယ်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်ကတော့ သွန်သင်ဆုံးမရမယ်၊ ကလေး ဆန္ဒကို လိုက်လျောရမည်ကို ဆွေးနွေးမှုများအရတွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရေးရွာ ရေးပါဝင်ခြင်းတွင် ကလေးများကို ရပ်ရွာလူထုမှနိုင်သော အလုပ်ခိုင်းပြီး အပြည့်အဝပါဝင်ခွင့်မပေးဘူး ပြောသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကလေးများကစိတ်မကျေနပ်၊ စိတ်ညစ်မှုတွေဖြစ်နေ သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းစရာနည်းလမ်းအဖြစ် ကလေးများကို နားလည်အောင်ပြောရမည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲတွင် ကွင်းမကြီးကျေးရွာတွင် ဘာအခက်အခဲမှမရှိသောကြောင့် ဖြေရှင်းစရာ မလိုအပ်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းစရာနည်းလမ်းအဖြစ် ကလေးများကို နေပူထဲမသွားဖို့ပြောရမယ်၊ ဆုံးမရန်စသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာတွင် ကလေးများသည် မိဘများက ပညာရေးဦးစား မပေး၊ ကိုယ်တိုင်က ကျောင်းမတက်ချင်ဖြစ်နေပြီး အကျိုးဆက်အဖြစ် ပညာမတက်လျှင်လူရာမဝင်၊ စဉ်းစား ဆင်ခြင်ဉာဏ်မရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်ကတော့ မိဘတွေကို တိုက်တွန်းပြောဆိုရမယ်၊ ကလေးများကို ချောမော ပြောရမယ်ဟုပြောပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကလေးများသည် ဘေး အန္တရာယ်ကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်၊ မသန်စွမ်းဖြစ်မယ်ကိုတွေ့ရှိရပြီး အကျိုးဆက်အဖြစ် စိတ်အားငယ်ခြင်း၊ ကြာလျှင်စိတ်ရောဂါသည်ဖြစ်ခြင်းကို တွေ့ရှိရပြီးဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်များ ကတော့ အားပေးစကားပြောရမည်ဟု ဆွေးနွေးမှုများအရ သုံးသပ်ချက်တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကျိုးပေးမှု

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်ကျေးရွာ၏ ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှုပုံစံကို သုံးသပ်ရာတွင် ကွင်းမကြီးကျားချောင် ကျေးရွာတွင် ရပ်ရွာလူထုပေါ်ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် များမှာ မြေငလျင်၊ ဆူနာမီ၊ ဆိုင်ကလုန်း၊ မိုးသည်းထန်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ လေထန်ခြင်း၊ မုန်တိုင်းဒီရေတောများ ကျရောက်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကို စောင့်ကြည့် လေ့လာရာတွင်လည်းအားနည်း၊ ဗဟုသုတလည်းမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင် ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း ပါဝင်ရန် အားနည်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင်ကျေးရွာတွင် ကြိုတင်သတိပေးချက်များလက်ခံရာတွင် အားသာချက်ရှိသည်ကို သုံးသပ်ရပါသည်။ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား စောင့်ကြည့်လေ့လာရာတွင်လည်း အားနည်း သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်းတွင် အနည်းငယ်သာ လုပ်ဆောင်ချက်ရှိ သောကြောင့် အားနည်းသည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ အကြံပြုချက်အနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ပူးပေါင်း ပါဝင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျားချောင် ကျေးရွာတွင် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှု ဆောင်ရွက်ရာတွင် အားနည်း၊ ဗဟုသုတနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သုံးသပ်ချက်များတွင် ကွင်းမကြီးကျားချောင်ကျေးရွာအနေဖြင့် မြို့နယ်သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှု ပြုလုပ်သုံးသပ်ရန် အခွင့်အလမ်းမရှိသောကြောင့် အားနည်းသည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်ကျေးရွာ၏ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်းသုံးသပ်ချက်ကို သုံးသပ်ရာတွင် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်တွင် စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်သည့်နေရာသည် တရားဥပဒေအရ အကာအကွယ် ပေးထားသောဧရိယာနှင့် မနီးသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိခြင်း၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ ခြံ၊ မြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောအနီးအနားများနှင့် နီးသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကို ဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်မှုမရှိခြင်း၊ သစ်တောဆုံးရှုံး အောင်မလုပ်ခြင်း၊ တိကျသော ပထဝီအနေအထားကို ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့နောက် တိုးတက်နေသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို နှင်းသလိုမဖြစ်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များကို ဖျက်စီးမှုမရှိခြင်း၊ အခြားမှလာသောမျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ပျက်စီးမှုမရှိခြင်း၊ ပင်လယ်ရေနှင့် ရေနေဇီဝသက်ရှိများအပေါ်တွင်

သက်ရောက်မှုမရှိခြင်းများကို တွေ့ရပါသည်။ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ် နှင့်ပတ်သက်၍ စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေ အနားမှာမရှိခြင်း၊ ရှေးဟောင်းမြို့အဖြစ် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိခြင်း၊ ဘာသာရေး အဆောက်အဦးတွေကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ လူတွေရဲ့ သုသာန်ကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ အမျိုးသားအမွေအနှစ်အဆောက်အအုံများကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ ယဉ်ကျေးမှု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပုံစံကိုပြောင်းလဲမှု မရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် မြစ်ကမ်းစပ်တွင်မနီးခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာများအသုံးပြု၍ ဖွံ့ဖြိုးရေးမလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ဆူညံသောအဆောက်အဦး မဆောက်ခြင်း၊ မြေအောက်ရေအသုံးပြု၍ ရေအရင်းအမြစ်ကို လျော့နည်းအောင် ပြုလုပ်မှုမရှိခြင်း၊ ပုန်မှုန်များကို ထုတ်လွှင့်မှုမရှိခြင်း၊ ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို အသုံးပြုမှုမရှိခြင်း၊ စီမံကိန်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကြောင့် လူတို့၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တွင် စီမံကိန်းကြောင့် လူပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ လူမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှုစည်းမျဉ်းကို ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ ထိခိုက်သောအုပ်စုများကို ပိုမိုထိခိုက်မှုမရှိခြင်းများကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းတွင် စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ပိုမိုကောင်းမွန်မှုမရှိခြင်း၊ ရေဆိုးမြောင်းစနစ်၊ ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အများပြည်သူနှင့် လုပ်ဆောင်မှုတွင် ဝန်ထမ်းသည် ကောင်းမွန်မှုရှိခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အရင်းအမြစ်များအတွက် ပိုမို ကောင်းမွန်လာမည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်	ကြိမ်ရေ	ရာသီ	ကျရောက် ချိန် တွင်း ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေး ချက် မဖြစ်မှီ	သတိ ပေး ချက်ဖြစ်ပြီး	သက်ရောက် မှု အား	သက်ရောက် မှု အတိုင်း	ရမှတ်	အ ဆင့်
ဆူနာမီ	**	*	*	*	***	*	***	*	*	၁၄	၃
မုန်တိုင်း	***	**	***	**	**	***	***	**	**	၂၂	၁
ရေကြီးခြင်း	**	**	*	*	*	**	**	**	**	၁၅	၂

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင် ကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်ခွဲခြားခြင်းပြဇယားသုံးသပ်ချက်တွင် ရာသီဥတု လွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရာ တွင် ဆူနာမီ၊ မုန်တိုင်း၊ ရေကြီးခြင်းများ ရှိပါသည်ဟုပြောပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ ဆူနာမီသည် တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်လောက်ဖြစ်ပြီး ဘယ်ရာသီတွေမှာ ဖြစ်လဲမေးရာတွင် မိုးတွင်းနှင့် ဆောင်းရာသီတွင်သာ ဖြစ်တာကို တွေ့ရှိရ ပါသည်။ ဆူနာမီကျရောက်ချိန်တွင် အချိန်အနည်းအငယ်သာ တက်တာကိုတွေ့ရပြီး၊ အရှိန်ပြင်း အား ကောင်းတာကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆူနာမီတက်ခြင်းကြောင့် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတွေ ပျက်စီး၊ တစ်ရွာလုံးထိခိုက် ခံစားရပြီး၊ ဖျာတွေကုန်၊ ပုစွန်ခြောက်များကုန်ဆုံးခြင်းကိုလည်း တွေ့ ရပါသည်။ ဆူနာမီဖြစ်ပြီးချိန်တွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖများက ကြိုတင်သတိ ပေးအားကောင်းပြီးပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားသော အိမ်၊ လမ်း၊ တာလမ်းတွေကို ပြန်လည်ပြုပြင်နိုင်အောင် နှိုးဆော်ခြင်းကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ဆူနာမီဖြစ်ခြင်းကြောင့် သက်ရောက်မှု အတိုင်းအတာတွင် အနည်းငယ်သာပျက်စီးဆုံးရှုံးတာကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ဆက်လက်၍ မုန်တိုင်းသည် ဘယ်ရာသီတွေမှာ အများဆုံးဖြစ်လဲမေးရာတွင် မိုးတွင်းနှင့် ဆောင်းရာသီတွင် အများဆုံးဖြစ်တာကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မုန်တိုင်းကျရောက်ချိန်တွင်လည်း (၆) ရက်လောက် ကြပြီး ရွာသားများသည် လယ်၊ မြေ၊ လမ်း၊ အိမ်များပျက်စီးပြီး၊ ရှာဖွေရာတွင်ခက်ခဲ၊ မိသားစုစားဝတ်နေရေးများအဆင်မပြေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ မုန်တိုင်းဖြစ်ခြင်း ကြောင့် အရှိန်ပြင်းအား ဘယ်လောက်ရှိလဲမေးရာတွင် အသင့်အတင့် လောက်သာဖြစ်ပြီး၊ မုန်တိုင်း မဖြစ်ခင်ကြိုတင်သတိပေးမှုများ အားကောင်းပြီး၊ ဖြစ်ပြီးချိန်တွင် ကျေးရွာမှ ပျက်စီးမှုများကို ပြန်လည်တည်ဆောက်နိုင်ရန် ပြန်လည်ပြုပြင်ကြပါသည်။ မုန်တိုင်းဖြစ်သောကြောင့် သက်ရောက် မှု အတိုင်းအတာတွင် အသင့်အတင့်များ ထိရောက်တာကိုတွေ့ရပါသည်။

ဆက်လက်၍ ရေကြီးခြင်းကို မေးရာတွင်ဘယ်ရာသီတွေမှာ ရေပိုတက်လဲမေးတော့ ပါဝင် သူများမှာ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် ရေပိုတက်သောကြောင့် လမ်းများမြုပ်ခြင်း၊ တာလမ်းများ မြုပ်ခြင်း၊ လယ်တွေများပျက်စီးသော ကြောင့် ရှာဖွေစားသောက်ရာတွင် ခက်ခဲသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ရေကြီးခြင်းသည် ဆောင်းတွင်းနှင့် မိုးရာသီတွင်ရေကြီးတာကို တွေ့ရပါသည်။ ရေကြီးခြင်းကြောင့်ကျရောက်ချိန်တွင် ဘယ်လောက်ကြာလဲမေးတော့ အချိန်အနည်းငယ် တက်တာကိုတွေ့ရပါသည်။ မုန်တိုင်းဖြစ်ရာတွင် အရှိန်ပြင်းအားဘယ်လောက်ပြင်းလဲမေးရာတွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှာ တာတမံတွေကြီး၊ လယ်တွေ ရေဖုံးသောကြောင့်ဖြစ်ပြီး၊ ရေမကြီးမှီ ကြိုတင်သတိပေးခြင်းများရှိလားမေးရာ၊ ဖြစ်ပြီးချိန်လည်း ကြိုတင်သတိပေးခြင်းများလည်း အားကောင်းပြီး၊ ကျေးရွာမှ ပျက်စီးသွားသော တာတမံတွေ၊ လယ်တွေ လမ်းများကို ပြန်လည် ပြုပြင်ပြီး ကျေးရွာမှအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများက ကြိုတင်သတိပေးခြင်းများကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ဦးဆောင်သူမှ ရေကြီးခြင်းကြောင့် သက်ရောက်မှုအား အသင့်အတင့်များကိုသာ တွေ့ရပြီး သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာရော ဘယ်လောက်ထိခိုက်လဲမေး တော့ ပါဝင်သူများမှာ

တစ်ရွာလုံး အနေအထားတော့မရှိဘူး၊ အသင့်အတင့်လောက်သာ ထိခိုက်တယ်လို့ပြောပါသည်။ ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှ ဘေးအန္တရာယ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး မုန်တိုင်းသည် အဆင့်(၁)ဖြစ်သောကြောင့် ရွာသူ၊ ရွာသားများ အား ပြင်းထန်စွာခံစားရပြီး၊ မိသားစုစားဝတ်နေရေးအဆင်မပြေ၊ ရှာဖွေရာတွင် ခက်ခဲသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် တစ်ရွာလုံးနီးပါး ထိခိုက်ခံစား ရပါသည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုသက်ရောက်မှု	ရေရှားပါး	အပူပြင်း	သီးနှံ ပျက်စီး	ကျန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်း	ရ မှတ်	အ ဆင့်
၁။	ရေရှားပါးခြင်း	x	ရေရှားပါး	ရေရှားပါး	ရေရှားပါး	၃	၁
၂။	အပူပြင်းခြင်း		X	အပူပြင်း	အပူပြင်း	၂	၂
၃။	သီးနှံပျက်စီးခြင်း			x	ကျန်းမာရေးထိ ခိုက်ခြင်း	၀	၄
၄။	ကျန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်း				x	၁	၃

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာလူထု ကြုံတွေ့ခံစားနေမှုများကို သိသာထင်ရှားစွာဖြင့် တွေ့ရပါသည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုး သက်ရောက်မှုများအဖြစ် ကွင်းမကြီးကျားချောင်းကျေးရွာတွင် နွေအခါတွင် ရေရှားပါးခြင်းသည် နွေအခါတွင်ခက်ခဲစွာကြုံတွေ့ရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုဖြစ်သည် နွေအခါအပူချိန် မြင့်မားမှုများရင်ဆိုင်နေရပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေးကိုလည်း ထိခိုက်စေပါသည်။ အပူရှိန်မြင့်မားမှုကြောင့် သီးနှံများပျက်စီးခြင်း၊ ပိုးမွှားကျခြင်းကြောင့် သီးနှံများအထွက်တိုးမှုကို ထိခိုက်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကွင်းမကြီး ကျားချောင်း ကျေးရွာသည် ရေရှားပါးခြင်း ပြဿနာကို နေ့စဉ် ကြုံတွေ့ရပြီး နေပူပြင်းခြင်းကိုလည်း နေ့စဉ် ကြုံတွေ့ရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

သမိုင်းအချက်အလက်	မကြာသေးခင်ကာလ(၁၂)လ	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
မုန်းတိုင်း	လေတိုက်မိုးကြီး	နေပူ၊ မိုးရွာ	အိမ်တွေပြိုမယ်၊ လူတွေ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်တယ် တိရိစ္ဆာန်တွေအသက် ဆုံးရှုံးနိုင်မယ်	လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း မိုးကြီး၊ ရေကြီး ရေကြီးခြင်းသတိပေးချက် မိုးလေဝသဦးစီးဌာန၏သတင်းအချက်အလက်များအရ ဖွန်နှင့်လူပိုင်လ အတွင်း ပဲခူးတိုင်းနှင့်မကွေးတိုင်းမှ မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းနိုင်ခြေ အလားအလာတွေရှိရပါသည် ယခင် အတွေ့အကြုံများအရပဲခူး	အိမ်ကိုခိုင်ခံ့အောင် ပြုလုပ်ရမယ်၊ အစား အသောက်သိုလှောင်ထားမယ်၊ အရေးကြီး စာရွက်စာတမ်းတွေကို သိမ်းဆည်းထားမယ်	ရေဒီယိုနားထောင်ရုပ်မြင်သံကြားသတင်းကြား
ရေကြီး	မိုးကြီး ရေကြီး	နေပူ၊ မိုးရွာ	လယ်ကွက်ပျက်စီး တိရိစ္ဆာန်အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်တယ်၊ သီးနှံပျက်စီးနိုင်တယ်	တိုင်းနှင့်မကွေးတိုင်းတွင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မိုးရေကြောင့် လပွတ္တာမြို့နယ်အနေဖြင့်ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် မင့်တက်ခြင်း နှင့်ရေလွှမ်းမိုးခြင်းများရှိခဲ့ပြီး ပြန်မလော့မြစ်တွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် သစ်တောများပျက်စီးခြင်း အကျိုးဆက်များ ရှိခဲ့ပါသည်	ရေပေါ်ပေါ်ပစ္စည်းကြိုတင်ပြင်ဆင်မယ်၊ ဧပြေမင်းပေါက်မယ်၊ တာတွေမြင့်မယ်	ရေဒီယိုနားထောင် မြစ်ရေအခြေအနေကြည့်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင် ကျေးရွာ၏ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်ပြ ဇယားသုံးသပ်ချက် အနေနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ခဲ့မှု အနေဖြင့် မုန်တိုင်း၊ ရေကြီးခြင်းများ ဖြစ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မကြာသေးခင် ကာလ (၁-၂) လအတွင်းက လေတိုက်၊ မိုးကြီးခြင်းများ ဖြစ်ခဲ့သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှုတွင် မုန်တိုင်း၊ ရေကြီးခြင်း တစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ်လာပါက အိမ်တွေပြိုမယ်၊ လူတွေအသက်ဆုံးရှုံးနိုင်မယ်၊ လယ်ကွက်တွေ ပျက်စီးနိုင်မယ်၊ သီးနှံတွေ ပျက်စီးနိုင်သည်ကို ဆွေးနွေးချက်များအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်အနေဖြင့် ၎င်းတို့ သိထားသော သတင်းအချက်အလက်မှာ လေဖိအား နည်းရပ်ဝန်း၊ မိုးကြီး၊ ရေကြီးမည်ကို သိထားသည်ကို တွေ့ရှိပါသည်။ ကွင်းမကြီးကျေးရွာအနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ဆုံးဖြတ်ချက်အနေဖြင့် အိမ်ကိုခိုင်ခံ့ အောင်ပြုလုပ်ရမယ်၊ အစားအစာကို သိုလှောင်ထားမယ် အရေးကြီးစာရွက်စာတမ်းတွေကို သိမ်းဆည်းထားမယ်၊ ရေကြီးလျှင် ရေပေါ်ပေါ်ပစ္စည်းတွေကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်မယ်၊ မြောင်းဖောက်မယ်၊ ရေမကျော်အောင် တာတွေကိုမြှင့်ထားမည်ကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ
 ၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

အကြောင်းအရာ	ရှယ်တာ	ရွာတွင်းလမ်း	ကုန်းကျော်တံတား	မိုးရေလျှောက်ကန်	ဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်နည်းများ	သစ်ပင်စိုက်နည်း	စိုက်ပျိုးရေးနည်း	ရမှတ်	အဆင့်
ကျောင်းရှယ်တာ		ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	6	1
ရွာတွင်းလမ်း				ရွာတွင်းလမ်း	ရွာတွင်းလမ်း	ရွာတွင်းလမ်း	ရွာတွင်းလမ်း	5	2
ကုန်းကျော်တံတား				ကုန်းကျော်တံတား	ကုန်းကျော်တံတား	ကုန်းကျော်တံတား	ကုန်းကျော်တံတား	4	3
မိုးရေလျှောက်ကန်					မိုးရေလျှောက်ကန်	မိုးရေလျှောက်ကန်	မိုးရေလျှောက်ကန်	3	4
ဘေးအန္တရာယ်နည်းပညာ						ဘေးအန္တရာယ်နည်းပညာ	ဘေးအန္တရာယ်နည်းပညာ	2	5
သစ်ပင်စိုက်							စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ	1	6
စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ									

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းမကြီးကျားချောင် ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာမှုအပေါ်တွင် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းအတွက် လုပ်ဆောင်ကြမည်. လုပ်ငန်းများမှာ -

- (၁) ကျောင်းရှယ်တာတည်ဆောက်ခြင်း
- (၂) ရွာတွင်းလမ်း
- (၃) ကုန်းကျော်တံတား
- (၄) မိုးရေလှောင်ကန်
- (၅) ဘေးအန္တရာယ်အသိပညာပေးဟောပြောပွဲ
- (၆) သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း
- (၇) စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာဟောပြောပွဲများ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်ရခြင်းမှာ ရှယ်တာရှိပါက ရာသီဥတု ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပါက ခိုလှုံနိုင်ရန်၊ ကလေးများလဲ ကျောင်းစာကို ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်းလုံခြုံစွာ သင်ယူနိုင်ရန်ဖြစ်ပြီး၊ ရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်ရခြင်းမှာ ကျေးရွာလမ်းသည် မိုးတွင်းကာလတွင် ဗွတ်ထ၍ သွားလာရ ခက်ခဲခြင်း၊ ကျောင်းသားများကျောင်းသွားရ ခက်ခဲခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်ခြင်း၊ ကုန်းကျော်တံတား သည် အခြားကျေးရွာများသို့သွားလာရန်လွယ်ကူ၊ အချိန်ကုန်သက်သာ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး အတွက် အဆင်ပြေခြင်း၊ မိုးရေလှောင်ကန်သည် ယခုနောက်ပိုင်း နေပူပြင်းသောကြောင့် သောက်ရေများရှားလာသောကြောင့် ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပါကလဲ အလွယ်တကူ သောက်သုံးနိုင်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ် နည်းပညာ ပေးခြင်းသည် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်နှင့် မကျရောက်မှီ ကြိုတင်ပြင်ဆင် ကာကွယ်နိုင်သော နည်းလမ်းများ သိရှိနိုင်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာသည် ကျေးရွာအတွက် အဆင်ပြေသောတစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်စေ ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သော စိုက်ပျိုးရေးနည်းများ သိရှိရပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်း
ရှယ်တာ	အလုပ်အနည်းငယ်ပျက်၊ အချိန်ပေးရ	1		-		-	1
	လုပ်ဖက်ကိရိယာ	3	ကလေးများပညာရေးကောင်း ဘာသာရေးနှင့်ပွဲများပြုလုပ်နိုင် အစည်းအဝေးသင်တန်းများပြု လုပ်နိုင်	3	အသက်အိုးအိမ်လုံခြုံမှုနှင့် စိတ်ချစွာခိုလှုံနိုင်	3	9
ရွာတွင်းလမ်း	အချိန်အနည်းငယ်ပေးရ	1		-		-	1
	ကူးသန်းရလွယ်ကူစီးပွား ရေးကောင်း	3	တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာဆက်ဆံရေး ကောင်း ဆက်သွယ်သွားလာရေးကော င်း	3	ကျန်းမာရေးအနေထာအ ရ ကုသရလွယ်ကူအခြား သာရေး၊နာရေးကိစ္စများ	3	9
ကုန်းကျော်တံ တား	အချိန်အနည်းငယ်ပေးရ	1		-		-	1
	ကလေးများကျောင်းသွား ရအဆင်ပြေ စီးပွားရေးကောင်း	3	တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာသွားလာရ လွယ်ကူ အချိန်ကုန်သက်သာ	3	ကျန်းမာရေးအနေထားရ ကုသရလွယ်ကူအချိန်မီ	3	9
မိုးရေလျှောင် ကန်	အချိန်အနည်းငယ်ပေးရ	1		-		-	1
	ရေဝယ်သောက်ရန်မလို၊ ငွေကုန်သက်သာ စီးပွားရေးမထိခိုက်	3	ကျန်းမာရေးကောင်းလာ ရောဂါမဖြစ်ဘူး၊ကလေးငယ်မျ ား	3	သန့်ရှင်းသောရေရမယ်	3	9
ဘေးအန္တရာယ် နည်း ပညာပေး	အချိန်ပေးရမယ်	1		-		-	1
	လုပ်ဖက်ကိရိယာ၊ ပစ္စည်းများအချိန်မီ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်၊ပြင်ဆင်နိုင်	3	တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအချိန်မီအသို့ ပေး နှိုးဆော်ဆော်နိုင်၊ပိုမိုခင်မင်မှုရှိ	3	ဘေးနည်းသောကြောင့်၊ ထိခိုက် မှုနည်း၊ကာကွယ်၊ကြိုတ င်ပြင်ဆင်	3	9
စိုက်ပျိုးရေးန ည်းပညာပေး	အချိန်အနည်းငယ်ပေးရ	-		-		-	1
	စိုက်ပျိုးရေးနည်းလမ်းများ သိရှိ အထွက်နှုန်းကောင်း၊ စီးပွားရေးကောင်း	3	အလှူလုပ်နိုင်၊အခြားသူများကို ပေးကျွေးနိုင်	3	လက်ဆက်သောသီးနှံကြ ောင့် ကျန်းမာရေးကောင်း	3	9

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီးကျားချောင်ကျေးရွာ၏ အကျိုးအမြတ်ပြဇယားသုံးသပ်ချက်တွင် လုပ်ငန်းများဖြစ်သောရှယ်တာ၊ ရွာတွင်းလမ်းကုန်းကျော်တံတား၊ မိုးရေလှောင်ကန်၊ ဘေးအန္တရာယ်နည်းပညာပေး၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးခြင်း လုပ်ငန်းများရှိပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းစဉ်များသည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်များကို ထိခိုက်မှု အနေနှင့် ထိုလုပ်ငန်းများပြုလုပ်ပါက အချိန်ပေးရသောကြောင့် အလုပ်ပျက်ခြင်းများတွေ့ရပါသည်။ အကျိုးအမြတ်အရ ၎င်းလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ပါက လုပ်ဖက်ကိရိယာ၊ စာရွက်စာတမ်းများ ထိန်းသိမ်း ထားနိုင်ခြင်း၊ ကူးသန်းရလွယ်ကူခြင်း၊ စီးပွားရေးကောင်းမွန်လာခြင်း၊ ကလေးများကျောင်းသွားရအဆင်ပြေ၊ ရေဝယ်သောက်ရန်မလိုခြင်း၊ ငွေကုန်သက်သာခြင်း၊ စီးပွားရေးထိခိုက်မှုမရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး နည်းစနစ်ကြောင့် စီးပွားရေးအတွက် အကျိုးအမြတ်ရလဒ်ကောင်းများ ရရှိနိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

လူမှုရေးအနေနှင့် ကလေးများပညာရေးကောင်းစွာသင်ယူနိုင်ခြင်း၊ ဘာသာရေးနှင့် ပွဲများပြုလုပ်နိုင်ရန်ကျယ်ဝန်းခြင်း၊ အစည်းအဝေး သင်တန်းများ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၊ တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေးများကောင်းလာခြင်း၊ အချိန်ကုန်သက်သာခြင်း၊ ကျန်းမာရေးကောင်းလာခြင်း၊ ရောဂါများမဖြစ်ပွားခြင်း၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အချိန်မှီအသိပေးနှိုးဆော်နိုင်ခြင်း၊ ပိုမိုခင်မင်မှုရှိလာခြင်း၊ အလှူလုပ်နိုင်ခြင်း၊ အခြားသူများကိုလဲ ပေးကျွေးနိုင်ခြင်း၊ လူမှုရေးအတွက် ကောင်းမွန်ခြင်းရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အနေနှင့် အသက်အိုးအိမ်လုံခြုံမှုနှင့် စိတ်ချခိုလုံနိုင်၊ ကျန်းမာရေးအနေအထားအရ ကုသရလွယ်ကူ၊ အချိန်မှီပို့ဆောင်နိုင်၊ အခြားသာရေးနာရေးကိစ္စများလည်း အတူတကွလုပ်ဆောင်နိုင်၊ သန့်ရှင်းသော ရေရရှိခြင်း ဘေးနည်းသောကြောင့် ထိခိုက်မှုနည်းကာကွယ်၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်ခြင်း၊ လက်ဆတ်သောသီးနှံကြောင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်လာခြင်းတို့ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်အနေနှင့် သာယာလာသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကွင်းမကြီးကျားချောင်ကျေးရွာတွင် ၎င်းလုပ်ငန်း များလုပ်ဆောင်ပါက ထိခိုက်မှုထက်အကျိုးအမြတ်ကောင်းများရရှိမည်ကို သုံးသပ်ပါသည်။

၆။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

ဘေးအန္တရာယ်စီမံမှုလုပ်ငန်းများ	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မလဲ	ငွေကြေးကုန်ကျစရိတ်	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေမှန်းစရက်	အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်
ကျောင်းရှယ်တာ (ခိုလှုံရာ လုံလောက်မှုမရှိ၊ ကျောင်းသူ/သားများအတွက် မလုံခြုံ၊ အသက်အန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်သည်။)	တစ်ရွာလုံး	ဆောက်လုပ်ရေးပညာရှင်ခေါ်၊ ပန်းရံသမား၊ ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်း (အုတ်၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ဘီလပ်မြေ၊ သစ်သား၊ သံ) ပံ့ပိုးမည့် အဖွဲ့။	လက်ရှိစာသင်ကျောင်းဝန်းအတွင်း (ရွာအလယ်)	ဆောက်လုပ်ရေးပညာရှင်၊ ပန်းရံသမား၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ၊ ရပ်ရွာလူထုပူးပေါင်း၊ ပံ့ပိုးမည့် အဖွဲ့။	သိန်း (၁၂၀၀)	မိုးတွင်းပြုလုပ်ပါက ဘီလပ်မြေများ အရည်ပျော်နိုင်ပြီး ကုန်ကျစရိတ်များနိုင်သည်။ အချိန်ကြာနိုင်သည်။	ဒီဇင်ဘာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ရွာတွင်းလမ်း (လက်ရှိလမ်းမကောင်းသဖြင့် သွားရေးလာရေးတွင် အခက်အခဲများစွာရှိပါသည်။)	တစ်ရွာလုံး	ပန်းရံသမားများခေါ်၊ ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။ (အုတ်၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ဘီလပ်မြေ) ပံ့ပိုးမည့်အဖွဲ့။	ကျေးရွာအတွင်း	ပန်းရံသမား၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ၊ ရပ်ရွာလူထုပူးပေါင်း၊ ပံ့ပိုးမည့် အဖွဲ့။	သိန်း (၅၀)	မိုးတွင်းပြုလုပ်ပါက ဘီလပ်မြေများ အရည်ပျော်နိုင်ပြီး ကုန်ကျစရိတ်များနိုင်သည်။ အချိန်ကြာနိုင်သည်။	အောက်တိုဘာလ ၂၀၁၆ ခုနှစ် - ဇန်နဝါရီလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ကုန်းကျော်တံတား (ကူးသန်းသွားလာရန်အတွက် ခက်ခဲ၊ ကလေးများ၊ လူကြီးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ အတွက် အန္တရာယ်ရှိ)	တစ်ရွာလုံး	ဆောက်လုပ်ရေးပညာရှင်ခေါ်၊ ပန်းရံသမား၊ ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်း (အုတ်၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ဘီလပ်မြေ၊ အထပ်သား၊ သစ်သား၊ သံ) ပံ့ပိုးမည့် အဖွဲ့။	ရွာအနောက်ဘက်	ဆောက်လုပ်ရေးပညာရှင်၊ ပန်းရံသမား၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ၊ ရပ်ရွာလူထုပူးပေါင်း၊ ပံ့ပိုးမည့် အဖွဲ့။	သိန်း (၃၀)	မိုးတွင်းပြုလုပ်ပါက ဘီလပ်မြေများ အရည်ပျော်နိုင်ပြီး ကုန်ကျစရိတ်များနိုင်သည်။ အချိန်ကြာနိုင်သည်။	နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၆ ခုနှစ် - ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
မိုးရေလျှော်ကန် (ရာသီဥတုပူးပြောင်းသောကြောင့် ရေများခမ်း၊ သောက်သုံးရေ လုံလောက်မှု မရှိပါ၊ နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးများ ခံစားရသည်။)	တစ်ရွာလုံး	ကျေးရွာမှ လူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။ (ကျောက်တိုင် (၅၀) လုံး၊ ဆူးလိပ် (၁၀) လိပ်နှင့် ကာမည်။)	ရွာလယ်ခေါင်	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ၊ ရပ်ရွာလူထုပူးပေါင်း၊ ပံ့ပိုးမည့် အဖွဲ့။	သိန်း (၂၀)	မိုးတွင်း တူးဖော်ပါက သဲများ အရည်ပျော်နိုင်သည်။	ဇန်နဝါရီလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှ မတ်လ ၂၀၁၇ ခုနှစ် အထိ
ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး နည်းပညာ (လက်ရှိကာကွယ်မှုအားနည်း၊ နည်းပညာအသိအားနည်း)	တစ်ရွာလုံး	ပညာရှင်နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်။ (ရေဒီယို၊ သက်ကယ်အင်ဂျင်နီယာ၊ ဘောကွင်းကြီးများ ပံ့ပိုးပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။)	ကျေးရွာတွင်း	ပညာရှင်၊ ပန်းရံသမား၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ၊ ရပ်ရွာလူထုပူးပေါင်း၊ ပံ့ပိုးမည့် အဖွဲ့။	(၁၀) သိန်း	ရေထိချိန်နှင့် ကိုက်ပါက စီးပွားရေး ထိခိုက်နိုင်သည်။	၂၀၁၆ - ၂၀၁၇ ခုနှစ်
စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ (နည်းလမ်းသေချာစွာမသိ၍ အထွက်နှုန်းနည်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် အပင်များသေဆုံးရုံမျှများသည်။)	တစ်ရွာလုံး	ပညာရှင်နှင့် ရွာသားများ ပူးပေါင်းမည် (သစ်ပင်ပေါက် ၁၀၀၀ နှင့် အခြားမျိုးစေ့များ ပေးစေလိုသည်)	ကျေးရွာတွင်း	ပညာရှင်၊ ပန်းရံသမား၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ၊ ရပ်ရွာလူထုပူးပေါင်း၊ ပံ့ပိုးမည့် အဖွဲ့။	(၁၅) သိန်း	နှေရာသီတွင် ပြုလုပ်ပါက အပင်များ သေနိုင်သည်။	၂၀၁၆ - ၂၀၁၇ ခုနှစ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်အုပ်စု၊ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်း ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းစဉ်ပြဇယားကို သုံးသပ်ရာတွင် ရပ်ရွာတွင် ခိုလှုံရန်ခိုင်ခန့်သော အဆောက်အဦး လုံလောက်စွာမရှိခြင်း၊ ကျောင်းသားများ ပညာသင်ကြားရာတွင်လည်း စာသင် ကျောင်းမှာ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းမရှိဘဲ ကျောင်းသားဦးရေနှင့် စာသင်ကျောင်းမှာ အဆင်မပြေသောကြောင့် ရပ်ရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း၊ ခိုလှုံရာနေရာရရှိမှုနှင့် ကျောင်းသားများလုံခြုံစွာ ပညာသင်ကြားနိုင်ရန် ကျောင်းရှယ်တာရရှိရန် ပိုမိုလိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်းသည် လည်း လက်ရှိအချိန်တွင် မိုးတွင်းကာလ ဖြစ်သောကြောင့် ချိုင့်များ၊ ပွတ်အိုင်များရှိကာ သွားလာရခက်ခဲကြမ်းတမ်းသည်ကို တွေ့ရပါသောကြောင့် ကျေးရွာတွင်းလမ်းကို အုတ်ဘောင်ခတ်ကာ သဲလောင်း မည်ဆိုပါက မိမိကျေးရွာတွင် သာမက အနီးအနားကျေးရွာများဖြစ်သော အောင်လှိုင်၊ သစ်ပုတ်၊ သောင်တန်း၊ အောင်လှိုင်ကုန်းရွာများသည် စီးပွားရေး၊ လှူမှုရေးအရသော်လည်းကောင်း ပိုမိုအဆင်ပြေစွာ ချိတ်ဆက်နိုင်သည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကုန်းကျော်တံတားသည်လည်း ရွာတွင်းလမ်းများတွင် ချောင်းရှိ၍ တံတားဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိတံတားမှာ ခိုင်ခန့်မှုအားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ခိုင်ခန့်မှုအားနည်းသောကြောင့် ကလေးများကျောင်းသွားလာခြင်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ပြုလုပ်ခြင်း စသည်တို့တွင် နေ့စဉ်သွားလာရသဖြင့် တံတားခိုင်ခန့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ တံတားပြုလုပ်ရာတွင် အာစီကွန်ကရစ်လောင်းမှသာ ရည်ရှည်ခိုင်ခန့်နိုင်ပြီး သွားလာရလွယ်ကူ အဆင်ပြေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ မိုးရေလောင်ကန်သည်လည်း လက်ရှိကျေးရွာ သောက်ရေကန် (၂) ကန်ရှိသော်လည်း နွေရာသီရောက်ပါက ရေများခန်းခြောက်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေများ တဖြည်းဖြည်းရှားလားခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ရပ်ရွာတွင် လူဦးရေ (၁၀၀၀) ခန့်ရှိသဖြင့် ရေလုံလောက်မှုရှိစေရန် သဲဘောင်ခတ်ကာ မြေသားကန် တူးဖော်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ ရပ်ရွာအတွက် သောက်ရေလုံလောက်စွာ ရရှိသည်ကိုတွေ့ရပါမည်။

ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးနည်းပညာ လိုအပ်ခြင်းမှာလည်း ကျေးရွာတွင် NGO အဖွဲ့များ ဝင်ရောက်မှုနည်းပါးသဖြင့် ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးနည်းလမ်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ၊ နီးဆောင်မှုများ၊ အသိပေးမှုများအားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ နည်းပညာ ရရှိပါက အသက်အိုးအိမ်နှင့် စည်းစိမ်ပစ္စည်းများ ဆုံးရှုံးမှုလျော့နည်းကာ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသည်လည်း လေကာပင်များ စိုက်ပျိုးရာတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုးရာတွင်သော်လည်းကောင်း လိုအပ်ပါသည်။ လက်ရှိကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများလည်းရှိပြီး နည်းပညာ ထိရောက်စွာ မရရှိသဖြင့် အထွက်နှုန်းနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ နည်းပညာ ထိရောက်စွာရရှိပါက ဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရန် လေကာပင်များစိုက်ခြင်းနှင့် သီးပင်စားပင်များ

အတွက်ပါ အထောက်အကူပြုပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလည်း ပိုမိုကောင်းမွန် လာမည်ဖြစ်သဖြင့် ရပ်ရွာအတွက် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသည်လည်း လိုအပ်ကြောင်းသုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ကွင်းမကြီး ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်အစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ

နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

နောက်ဆက်တွဲ (၅): ကျေးရွာသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်ခိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ် သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ် ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။

- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအစဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မှန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြမြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။

- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။
- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လို အပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင် ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေး ပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင် ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုးမှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအတွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်းရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

လပွတ္တာမြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	ဌာနအမည်	ဌာနအကြီးအကဲအမည်	ရုံးဖုန်း (၀၄၂-)	လက်ကိုင်ဖုန်း
၁	မြို့နယ်ရဲ	ရဲမှူးဦးတင်မောင်ဌေး	၈၀၁၃၃/၁၃၄	၀၉-၂၀၀၀၈၄၆
၂	တရားရုံး	ဦးသန်းဇော်ဦး	၈၀၁၁၇	၀၉-၂၅၆၁၆၀၂၈
၃	ဥပဒေ	ဒေါ်နေခြည်ထွေး	၈၀၆၀၄	၀၉-
၄	စိုက်ပျိုးရေး	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၄၁၃	၀၉-၂၅၀၄၄၈၁၂၃

၅	မြေစာရင်း	ဦးသန်းအောင်	၈၀၁၂၇	၀၉-၂၅၀၇၅၆၄၄၉
၆	ဆည်မြောင်း	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၈၀၁၃၀	၀၉-၇၈၃၇၉၆၉၆၇
၇	ကုန်သွယ်မှုနှင့်တင်ရေး	ဦးအောင်မြင့်ဦး	၈၀၄၁၄	၀၉-၄၂၂၅၁၆၁၁၁
၈	စည်ပင်	ဦးကျော်ကျော်	၈၀၁၃၂	၀၉-၄၂၂၄၈၂၈၄၉
၉	ကုန်တင်ကုန်ချ	Dr. စိုးလှိုင်ဝင်း	၈၀၁၁၂	၀၉-၄၂၂၅၀၁၆၆၆
၁၀	ပြန်/ဆက်	ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်	၈၀၁၂၃	၀၉-၂၅၄၄၆၄၅၇၇
၁၁	စီမံကိန်း	ဒေါ်အေးအေးသန်း	၈၀၁၁၆	၀၉-၇၉၅၉၁၃၅၇၂
၁၂	သစ်တော	ချစ်သန်းထွန်း	၈၀၁၂၂	၀၉-
၁၃	ငါးလုပ်ငန်း	ဦးဇေလတ် (ဒု - ဦးစီး)	၈၀၁၂၆	၀၉-၇၈၂၀၇၁၇၀၃
၁၄	ဆောက်လုပ်ရေး	ဦးကျော်ဦး	၈၀၁၂၈	၀၉-၇၇၆၆၄၆၂၉၄
၁၅	ရေကြောင်း	ဦးမြင့်ဦး	၈၀၁၂၁	၀၉-၂၅၀၁၈၂၄၄၇
၁၆	စာတိုက်	ဒေါ်ဝေဝေ	၈၀၅၈၆	၀၉-၉၆၂၁၅၂၅၇၅
၁၇	ပညာရေး	ဒေါ်သန်းသန်းဦး	၈၀၆၀၅	၀၉-၄၂၂၄၉၂၄၄၈၂
၁၈	လဝက	ဦးကျော်စွာမိုး	၈၀၁၁၅	၀၉-၅၃၉၆၅၅၁
၁၉	ကျန်းမာရေး	ဦးကျော်နိုင်ဦး	၈၀၁၂၀	၀၉-၈၅၇၈၆၈၈
၂၀	လှုပ်စစ်	ဦးမင်းဇော်ဇော်လွင်	၈၀၀၃၂	၀၉-၂၅၁၇၇၃၀၀၅
၂၁	မီးသတ်	ဦးကျော်မျိုးမြင့်	၈၀၇၀၄	၀၉-၄၂၅၀၀၅၈၅၅
၂၂	အား/ကာ	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၀၇၈	၀၉-၇၇၇၄၇၅၈၀၀
၂၃	စိုက်/ဘက်	ဦးမျိုးတင့်	၈၀၁၁၃	၀၉-၇၈၈၉၅၄၆၅၉
၂၄	အခွန်	ဦးနေလင်း	၈၀၀၈၃	၀၉-၇၈၇၄၆၄၀၆၀
၂၅	ရုပ်သံ	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၈၀-	၀၉-၂၅၄၄၆၀၀၅
၂၆	မိတ္တူရို	ဦးဘိုဘို	၈၀၅၈၈	၀၉-၈၅၇၈၈၀၀
၂၇	စက်မှုလယ်ယာ	ဦးတင့်ဇော်	၈၀၀၃၃	၀၉-၇၉၈၉၁၀၆၂
၂၈	သမ	ဦးညွန့်ဆွေ	၈၀၅၂၀	၀၉-
၂၉	စီး/ဘက်	ဦးနိုင်ဦး	၈၀၅၂၀	၀၉-၄၉၇၄၄၃၂၀
၃၀	တိုင်းရင်းဆေး	ဒေါ်ယုဝါဌေး	၈၀-	၀၉-၂၅၀၂၃၃၆၃၇
၃၁	ကျေး/ဖွံ့	ဦးအောင်ကျော်မျိုး	၈၀၇၁၄	၀၉-၄၅၈၀၃၂၈၅၀
၃၂	ဆက်သွယ်ရေး	ဦးအုန်းကျော်	၈၀-	၀၉-၈၅၅၂၉၂၅ ၊ ၀၉-၄၂၃၀၀၁၂၄၈

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစဉ် စစ်ဆေးမှု ဝင်

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
 တည်နေရာ _____
 လူဦးရေ _____

- ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ
- မြေငလျင်
 - ဆူနာမီ
 - မြေပြိုခြင်း
 - ဆိုင်ကလုံး
 - မိုးသည်ထန်ခြင်း
 - ဝေကြီးခြင်း
 - ဝေလထန်ခြင်း
 - မုန်တိုင်းဒဏ်
 - အခြား (ဖော်ပြပါ) _____
- အုပ်ချုပ်မှုဦးစည်ရုံး _____

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်စေချင် ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုရပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် စေ့ဆေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ
 မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ _____

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
 ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
 ရှိပါသည် မရှိပါ
 ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်အတွက်ကြောင့် သူတို့ ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
 (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ) _____

- အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ
- အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။
- ၎င်းတို့ကို အခြေပြင်ဆင် ချေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။
- ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ ၈၀ - မြေပြိုကျမှု မဟာသုတနာမိတ်ပါးစားစွာ ကြီးကြပ်စောင့်ရှောက်ရမည်

အကြံပြုချက်များ

၂။ ဝေဒသတွင်း ဆန္ဒရှာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ ဆန္ဒရှာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ထူးနာမ်</p> <p>☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း</p> <p>☐ အခြား (ဖော်ပြရန်)</p> <p>မိုးများသောခြေမြို့မှု</p> <p>☐ မိုးရေချိန်</p> <p>☐ အခြား (ဖော်ပြရန်)</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ ဆန္ဒရှာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>☐ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော ဆန္ဒရှာယ်များ</p> <p>☒ မိုးရေချိန်</p> <p>☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ)</p> <p>☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် တစ်စွက်ပိုသုံးပါ)</p>
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော ဆန္ဒရှာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် ဝေလေများရှိပါသလား။</p> <p>☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ</p> <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p> <p>သတိမှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား</p> <p>☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p>
<p>စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု</p> <p>အားသာချက်များ</p> <p>အားနည်းချက်များ</p> <p>အကြံပြုချက်များ</p>	
၃။ ထက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <p>☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာအေးအန္တရာယ်</p> <p>☐ အခြား</p>	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (ထင်လျက်သည်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <p>☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☒ ရုံး</p> <p>☐ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ(သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ</p> <p>☐ အခြား</p>

<p>ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၀ _____</p> <p>၁ _____</p> <p>၂ _____</p> <p>၃ <u>UNAC</u></p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း၊ တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင့်သင့် ရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။</p> <hr/> <p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပေးပို့မှုကို တင်ထားပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။ _____</p> <hr/> <hr/>
---	--

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ - *ဒီဟာ မှန်တော့မှပင် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးနဲ့ပင် ကောင်းတာပဲ။ အဲဒါပဲ ပြန်ကြည့်ရင် အားနည်းတာပဲ။*

အကြံပြုချက်များ

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြင့်ပေးပါရန်။

☐ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☐ အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် ဝန်ရာ
☒ လက်ကိုင်စုန်း	☐ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☐ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: **ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း**
အားနည်းချက်များ: **အားသာချက်များကို လက်ခံခြင်း**
အကြံပြုချက်များ:

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား တေဒ်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်မြေပြင်/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ: **ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း**

အကြံပြုချက်များ

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်သို့ ပြန်လည်ပြန်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် ဓာတ်ပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥသြ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- ဝန်ထုပ်များအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင် ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများ တပ်ဆင်ရန် လိုဆော်ရမည်နည်း _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း၊ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ: မြို့တင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း

အားနည်းချက်များ: မြို့တင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း

အကြံပြုချက်များ: မြို့တင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း

(ဂ) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ စောင့်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကြိုပြားစနစ်သော စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့များအား လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့များအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြု မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့များအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအာစာစာရင်းအား ဝေရာစွာ ပြုစုရန်
- ဗိုလ်ချုပ်အောက်ခံအဖွဲ့သည် စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့များအတွက် တာဝန်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့များအတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောက်ခံအဖွဲ့များ လိုလောက်သော အရေးအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ
 - ဗိုလ်ချုပ်အောက်ခံအဖွဲ့ ပစ္စည်းများ
 - ရေ
 - စွမ်းအင်
 - မီးခိုးရောင်သုံး ပစ္စည်းများ
 - အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
 - အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ဖော်မတ်
 - အခြား
- စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့အဖွဲ့အစည်းများ၊ စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာစွာစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လိုလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ စာတင်အချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပုံစံတူများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ရိုက်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း အဖွဲ့အစည်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ရရှိအဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ ထောင်းခါးရန်
- အခြား (ရိုသ်က သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ: မြို့တင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း

အကြံပြုချက်များ: မြို့တင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြံ့တင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ခြေခြံမှုကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် တယ်လိုလ်း _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား စရာမေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်း၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်စနစ်များချက်များနှင့် ရာသီဥတုခံနိုင်ရည်ရှိမှု ပြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် တယ်လိုလ်း _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြံ့တင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်သူများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြံ့တင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အမြင်အယှက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေမည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဘေးအန္တရာယ်အန္တရာယ်အန္တရာယ် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားပုံတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

စာနစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်စေချ စဟာသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေတို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု၊ ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်များကို သိရှိနားလည်ပေးရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော၊ ပြွန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် သေးငယ်စွာဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ တောပင်၊ ခဲတံ။

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံရိုးသို့ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခြင်း။

ပိဝင်မည်လူဦးရေ ။
ပုံရိုးသို့ (က-၊ မ-) ။ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ မ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ မှုးတွဲပါ စာရွက်တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ ဧကရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း		
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာခြစ်စပ်များ	၄	၆၄
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) သင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် ဧကရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည်ပူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ ခြံမြေ၊ ဝိုင်းရံသောမြေ၊ ဒီဂရီတောမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်နှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေသော သစ်တောဖြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလှအထက် ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောဖွဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

၅၆

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များ၏ရိုးခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားပုလားသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ပျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရေပမာဏ၊ အပူအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနည်းငယ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ပေါ်ပြုသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ သုရားကျောင်းတို့ကို ပျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေ့ရှိသည့် သွားနစ်တို့ကို အနောက်အယုတ်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အထောက်အပံ့၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တို့ကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေ့ရှိပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။	✓	
ညစ်ညမ်းမှုများ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းရောင်းတောတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရိုးသတ်စေး၊ တစ်ခြေညှိ၊ တစ်ကုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အထောက်အပံ့အကူအညီပေးမှု ဆုံးသုံး၊ အသေးစား ရေကန်တား၊ နဂါးလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖြန့်ပွန်းမှုများကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ပီပေအင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကို ထိခိုက်မှု များဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ဝိပိုဇာတိကောင်းမွန်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးကြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူ့ဝိုင်ပစ္စည်းများကို ဝိပိုဇာတိကောင်းမွန်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ဝိပိုဇာတိကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရိုရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ဝိပိုဇာတိကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	✓
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး၊ ဆောင်ရွက်/ ချောင်ချန် နည်းဥပဒေအဖြစ် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

၅၉

ပုံစံ ၁၆။ ဝဋ်ပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့ အဝင်များမှ ပြုလုပ်သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ဝဋ်ပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုဂံပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီမံခန့်ခွဲမှု စာရင်းသည် ပြည်ပမှ မရှိ၊ ဝဋ်ပက္ခစစ်တမ်းကောက် ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးများ ပါဝင်သော်လည်း ၎င်းကို ဤ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ဝဋ်ပက္ခ ဆိုင်ရာအဆင့်ရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မဟုတ်ခြင်းများထက် ပိုမိုသည်။ ဝဋ်ပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်အားစုပေါ်တွင် မှုတ်သည်။ ၎င်းတွင် စီမံခန့်ခွဲမှု စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သစ်တန်းများမှ ထုတ်ဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီမံခန့်ခွဲမှု စာရင်းကို ထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ဝဋ်ပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 စွဲကြားသူများနှင့် ဝေါင်းစည်းသူများစီမံချက်၊ ထိခိုက်ဆောင်ရွက် သူ စီမံခန့်ခွဲမှုများသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား တယ်လီဆက်စစ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ထိုအရာ သည်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရှိစေလျှင် အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးထပ် ပယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကာကွယ်မှုများလည်း ထိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချက်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ရှိတိထက်ပို၍ နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်နိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ် သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ် ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအ စဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြခြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လိုအပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေး ပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင် ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေး ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုး မှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုစုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပ ညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအ တွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်း ရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီ မှုများပေးခြင်း။
- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

လပွတ္တာမြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	ဌာနအမည်	ဌာနအကြီးအကဲအမည်	ရုံးဖုန်း (၀၄၂-)	လက်ကိုင်ဖုန်း
၁	မြို့နယ်ရဲ	ရဲမှူးဦးတင်မောင်ဌေး	၈၀၁၃၃/၁၃၄	၀၉-၂၀၀၀၈၄၆
၂	တရားရုံး	ဦးသန်းဇော်ဦး	၈၀၁၁၇	၀၉-၂၅၆၁၆၀၂၈
၃	ဥပဒေ	ဒေါ်နေခြည်ထွေး	၈၀၆၀၄	၀၉-
၄	စိုက်ပျိုးရေး	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၄၁၃	၀၉-၂၅၀၄၄၈၁၂၃
၅	မြေစာရင်း	ဦးသန်းအောင်	၈၀၁၂၇	၀၉-၂၅၀၇၅၆၄၄၉
၆	ဆည်မြောင်း	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၈၀၁၃၀	၀၉-၇၈၃၇၉၆၉၆၇
၇	ကုန်သွယ်မြှင့်တင်ရေး	ဦးအောင်မြင့်ဦး	၈၀၄၁၄	၀၉-၄၂၂၅၁၆၁၁၁

၈	စည်ပင်	ဦးကျော်ကျော်	၈၀၁၃၂	၀၉-၄၂၂၄၈၂၈၄၉
၉	ကုန်တင်ကုန်ချ	Dr. စိုးလှိုင်ဝင်း	၈၀၁၁၂	၀၉-၄၂၂၅၀၁၆၆၆
၁၀	ပြန်/ဆက်	ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်	၈၀၁၂၃	၀၉-၂၅၄၄၆၄၅၇၇
၁၁	စီမံကိန်း	ဒေါ်အေးအေးသန်း	၈၀၁၁၆	၀၉-၇၉၅၉၁၃၅၇၂
၁၂	သစ်တော	ချစ်သန်းထွန်း	၈၀၁၂၂	၀၉-
၁၃	ငါးလုပ်ငန်း	ဦးဇေလတ် (ဒု - ဦးစီး)	၈၀၁၂၆	၀၉-၇၈၂၀၇၁၇၀၃
၁၄	ဆောက်လုပ်ရေး	ဦးကျော်ဦး	၈၀၁၂၈	၀၉-၇၇၆၆၄၆၂၉၄
၁၅	ရေကြောင်း	ဦးမြင့်ဦး	၈၀၁၂၁	၀၉-၂၅၀၁၈၂၄၄၇
၁၆	စာတိုက်	ဒေါ်ဝေဝေ	၈၀၅၈၆	၀၉-၉၆၂၁၅၂၅၇၅
၁၇	ပညာရေး	ဒေါ်သန်းသန်းဦး	၈၀၆၀၅	၀၉-၄၂၂၄၉၂၄၄၈၂
၁၈	လဝက	ဦးကျော်စွာမိုး	၈၀၁၁၅	၀၉-၅၃၉၆၅၅၁
၁၉	ကျန်းမာရေး	ဦးကျော်နိုင်ဦး	၈၀၁၂၀	၀၉-၈၅၇၈၆၈၈
၂၀	လျှပ်စစ်	ဦးမင်းဇော်ဇော်လွင်	၈၀၀၃၂	၀၉-၂၅၁၇၇၃၀၀၅
၂၁	မီးသတ်	ဦးကျော်မျိုးမြင့်	၈၀၇၀၄	၀၉-၄၂၅၀၀၅၈၅၅
၂၂	အား/ကာ	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၀၇၈	၀၉-၇၇၇၄၇၅၈၀၀
၂၃	စိုက်/ဘဏ်	ဦးမျိုးတင့်	၈၀၁၁၃	၀၉-၇၈၈၉၅၄၆၅၉
၂၄	အခွန်	ဦးနေလင်း	၈၀၀၈၃	၀၉-၇၈၇၄၆၄၀၆၀
၂၅	ရုပ်သံ	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၈၀-	၀၉-၂၅၄၄၆၀၀၅
၂၆	မိုက္ကရို	ဦးဘိုဘို	၈၀၅၈၈	၀၉-၈၅၇၈၀၀၀
၂၇	စက်မှုလယ်ယာ	ဦးတင့်ဇော်	၈၀၀၃၃	၀၉-၇၉၈၉၁၀၆၂
၂၈	သမ	ဦးညွန့်ဆွေ	၈၀၅၂၀	၀၉-
၂၉	စီး/ဘဏ်	ဦးနိုင်ဦး	၈၀၅၂၀	၀၉-၄၉၇၄၄၃၂၀
၃၀	တိုင်းရင်းဆေး	ဒေါ်ယုဝါဌေး	၈၀-	၀၉-၂၅၀၂၃၃၆၃၇
၃၁	ကျေး/ဖွဲ့	ဦးအောင်ကျော်မျိုး	၈၀၇၁၄	၀၉-၄၅၈၀၃၂၈၅၀
၃၂	ဆက်သွယ်ရေး	ဦးအုန်းကျော်	၈၀-	၀၉-၈၅၅၂၉၂၅ ၊ ၀၉-၄၂၃၀၀၁၂၄၈